

STEM - Středisko empirických výzkumů, Chlumčanského 5, 180 00 Praha 8

Průzkum k distančním volbám

Zpráva z výzkumu STEM pro KDU-ČSL

V Praze dne 29. ledna 2015

I. Údaje o výzkumu

Typ výzkumu:	reprezentativní výzkum
Věcné zaměření výzkumu:	názory lidí na problematiku pravidel voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, na možnost volit do PS mimo ČR a na hlasování prostřednictvím internetu
Zkoumaná populace:	reprezentativní soubor obyvatel České republiky starších 18 let
Metoda výzkumu:	kvótní výběr podle kritérií pohlaví, vzdělání, věku, velikostního pásma obce, regionu
Technika dotazování:	standardizované osobní rozhovory (face-to-face) provedené školenými tazateli STEM
Termín výzkumu:	6. – 16. ledna 2015
Výsledný soubor:	1081 respondentů
Statistická chyba:	plus minus 3 procentní body při rozložení odpovědí 60:40 v celém výběrovém souboru

II. Složení výběrového souboru

(Údaje v procentech, porovnávána populace ČR starší 18 let a výběrový soubor)

1. Pohlaví

	ČR	soubor
Muži	49	48
Ženy	51	52

2. Vzdělání

	ČR	soubor
Základní	13	13
Vyučen (bez maturity)	36	36
Maturita	35	34
VŠ	16	17

3. Věkové kategorie

	ČR	soubor
18-29 let	19	20
30-44 let	29	29
45-59 let	24	24
60 a více let	28	27

4. Velikost obce

	ČR	soubor
Do 1 999	26	24
2 000 – 4 999	12	12
5 000 – 19 999	18	20
20 000 – 90 000	18	18
Nad 90 000	26	26

III. Základní poznatky

V průzkumu byly zjišťovány názory občanů na čtyři otázky:

- 1. V dnešní době lidé hodně cestují, pracují a třeba i na několik let se usazují v zahraničí. Přesto zůstávají občany České republiky. Tito lidé dnes mohou do Poslanecké sněmovny volit pouze v některých městech v zahraničí. Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?*
- 2. V současné době platí, že občan ČR může volit do Poslanecké sněmovny výhradně vhozením hlasovacího lístku do volební urny. Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?*
- 3. Technologicky bychom prostřednictvím internetu mohli volit třeba hned. Měla by Vaši podporu taková změna volebních pravidel, která by v příštích volbách do Poslanecké sněmovny umožnila vedle osobní účasti vhozením hlasovacího lístku našim občanům také volbu poslanců prostřednictvím internetu, třeba i ze zahraničí?*
- 4. Případnou změnu volebních pravidel, která by umožnila volit i prostřednictvím internetu, by měla provázet obsáhlá debata mezi politiky i občany. Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?*

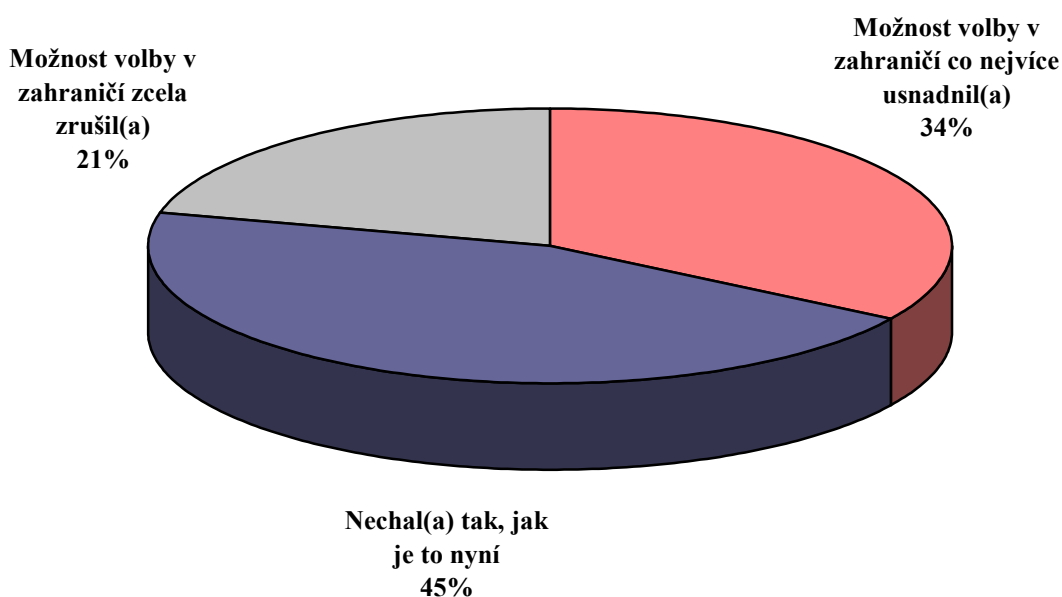
Hlavní zjištění průzkumu jsou následující:

- 1. Třetina občanů je pro co největší usnadnění volby v zahraničí, pětina lidí by naopak tuto možnost úplně zrušila. Necelá polovina našich občanů by na stávající situaci nic neměnila.**
- 2. Dvoutřetinová většina veřejnosti očekává, že v budoucnu budou lidé díky rozvoji internetu a elektronické komunikace volit do PS také prostřednictvím internetu.**
- 3. Tři pětiny občanů podporují změnu volebních pravidel tak, aby bylo umožněno hlasování prostřednictvím internetu už v příštích volbách do PS.**
- 4. Většina občanů (62 %) je pro brzké zahájení veřejné debaty k možnosti volby poslanců přes internet.**

IV. Podrobné výsledky

1. Třetina občanů je pro co největší usnadnění volby v zahraničí, pětina lidí by naopak tuto možnost úplně zrušila. Necelá polovina našich občanů by na stávající situaci nic neměnila.

„V dnešní době lidé hodně cestují, pracují a třeba i na několik let se usazují v zahraničí. Přesto zůstávají občany České republiky. Tito lidé dnes mohou do Poslanecké sněmovny volit pouze v některých městech v zahraničí. Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

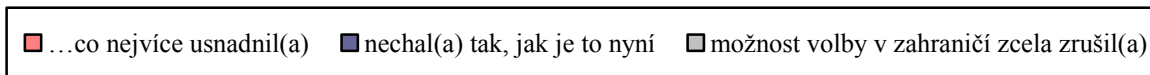
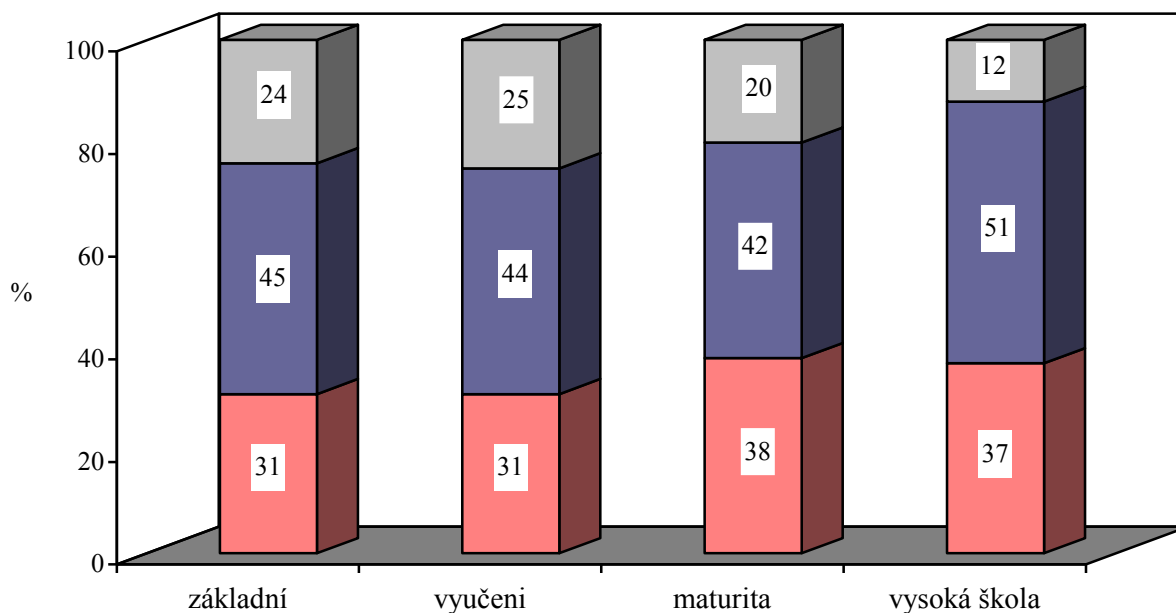

- Muži i ženy mají na možnost hlasování v zahraničí do voleb do PS prakticky stejný názor.
- Vůle k co největšímu usnadnění volby v zahraničí pro české občany je vyšší u lidí s úplným středoškolským či vyšším vzděláním a u mladších ročníků (do 44 let věku). Ani v těchto skupinách respondentů ale tato možnost nepřevažuje.
- Variantu odpovědi „možnost volby v zahraničí bych zcela zrušil(a)“ označovali častěji lidé s nižší úrovní vzdělání (základní nebo vyučení) a lidé starší (45 a více let, především lidé nad 60 let).

- Pro usnadnění volby do PS českým občanů v zahraničí jsou častěji odborní pracovníci a lidé dobře materiálně zajištěni. Z hlediska regionálního by volbu v zahraničí usnadnili lidé žijící v hlavním městě a lidé žijící ve velkých městech (nad 90 tisíc obyvatel).
- Lidé, kteří sami vlastní nejrůznější elektronické předměty (počítač, tablet, chytrý telefon) či využívají různé moderní technologie (internet, e-mail, datová schránka, i-banking, vlastní web, sociální sítě) nebo je mohou využívat alespoň zprostředkovaně, jsou častěji pro co největší usnadnění možnosti volit do PS mimo naši republiku. Ti, kteří možnost využívání těchto předmětů či technologií nemají (jde především o ty, kteří nevyužívají internet, počítač nebo „smartphone“), by stávající situaci neměnili nebo jsou častěji spíše pro zrušení možnosti volby v zahraničí.

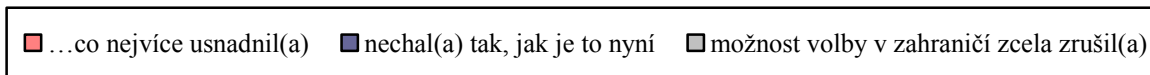
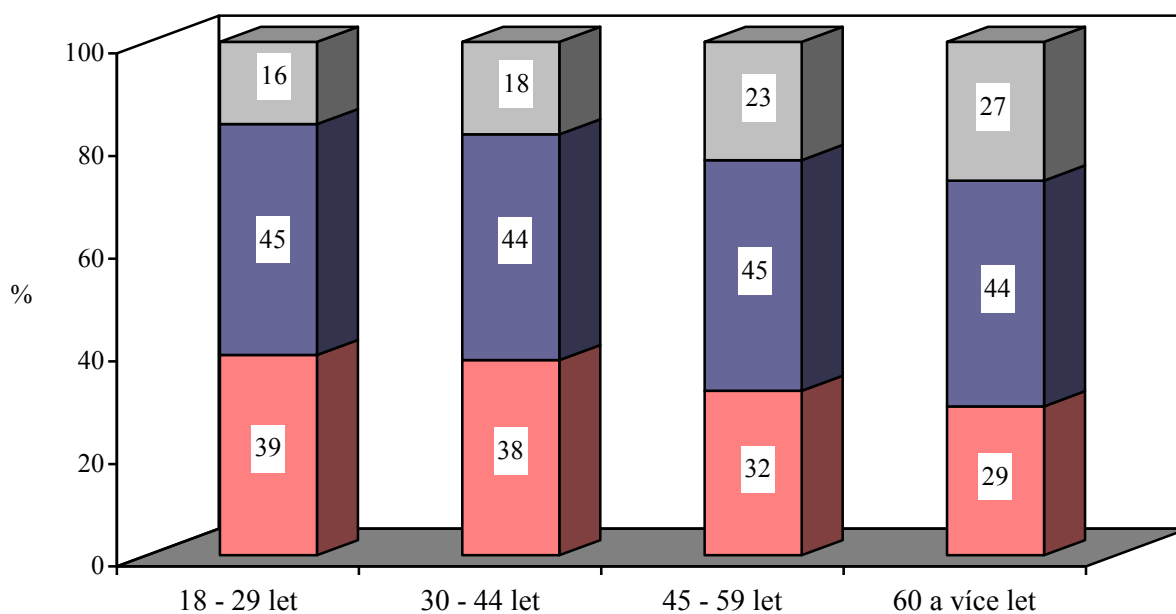
„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

- podle vzdělání respondentů

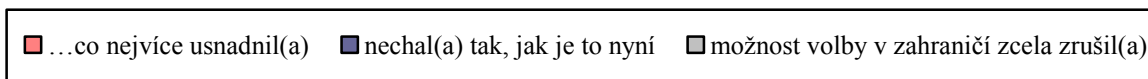
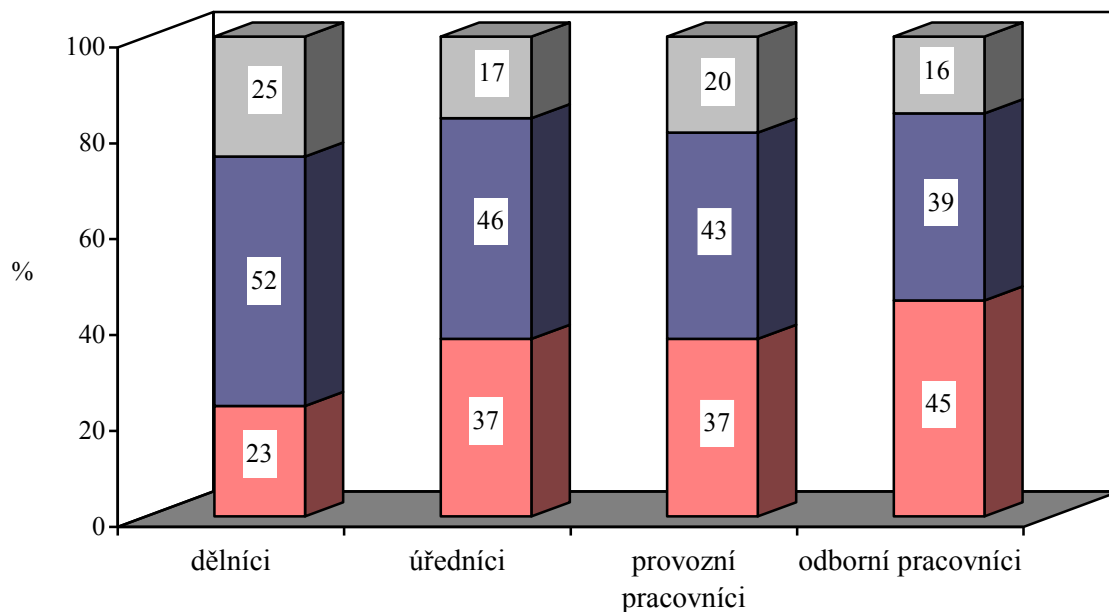
„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

- podle věku respondentů

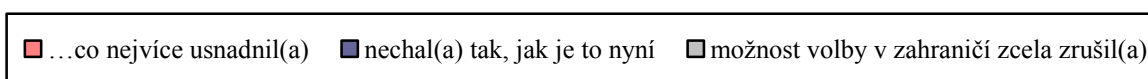
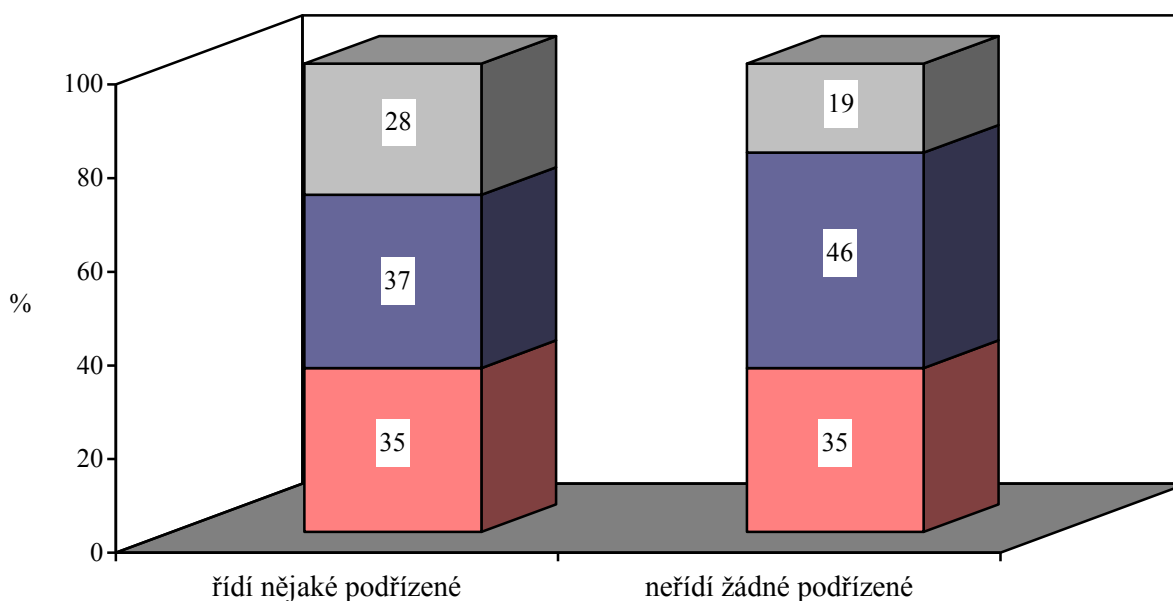
„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

- podle zaměstnanecké pozice

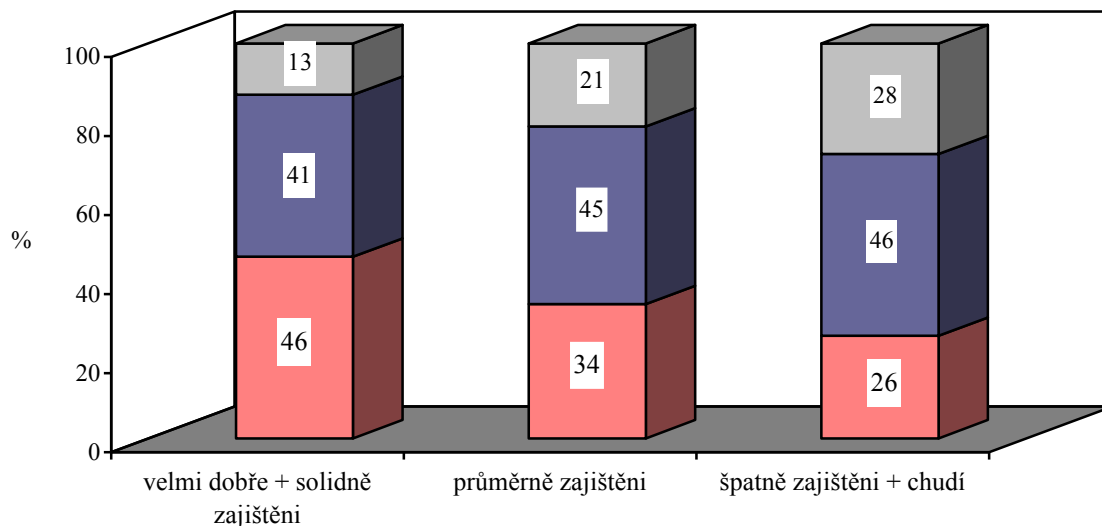
„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

- podle postavení v zaměstnání

„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

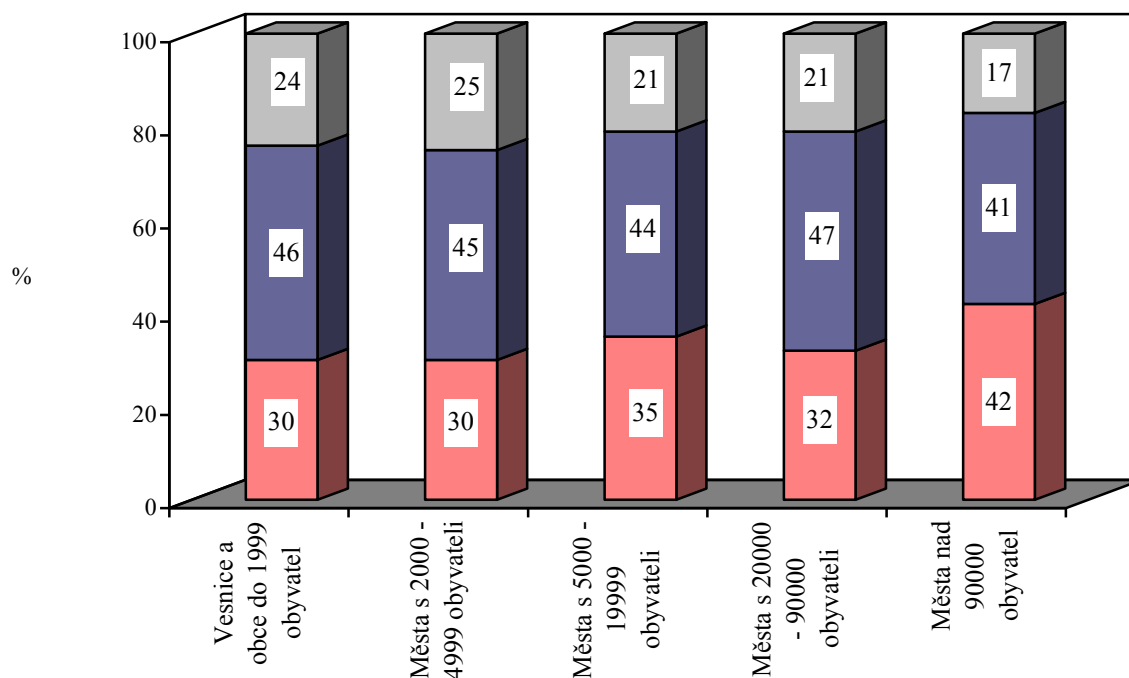
- podle materiální situace respondentů

■ ...co nejvíce usnadnil(a)
 ■ nechal(a) tak, jak je to nyní
 ■ možnost volby v zahraničí zcela zrušil(a)

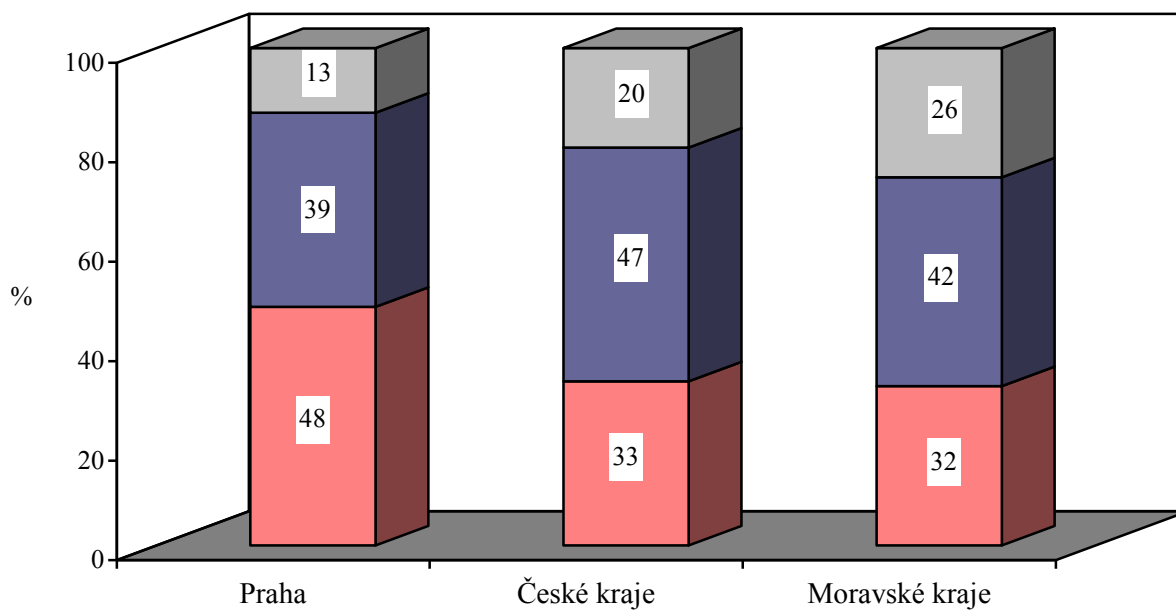
„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

- podle velikosti místa bydliště

■ ...co nejvíce usnadnil(a)
 ■ nechal(a) tak, jak je to nyní
 ■ možnost volby v zahraničí zcela zrušil(a)

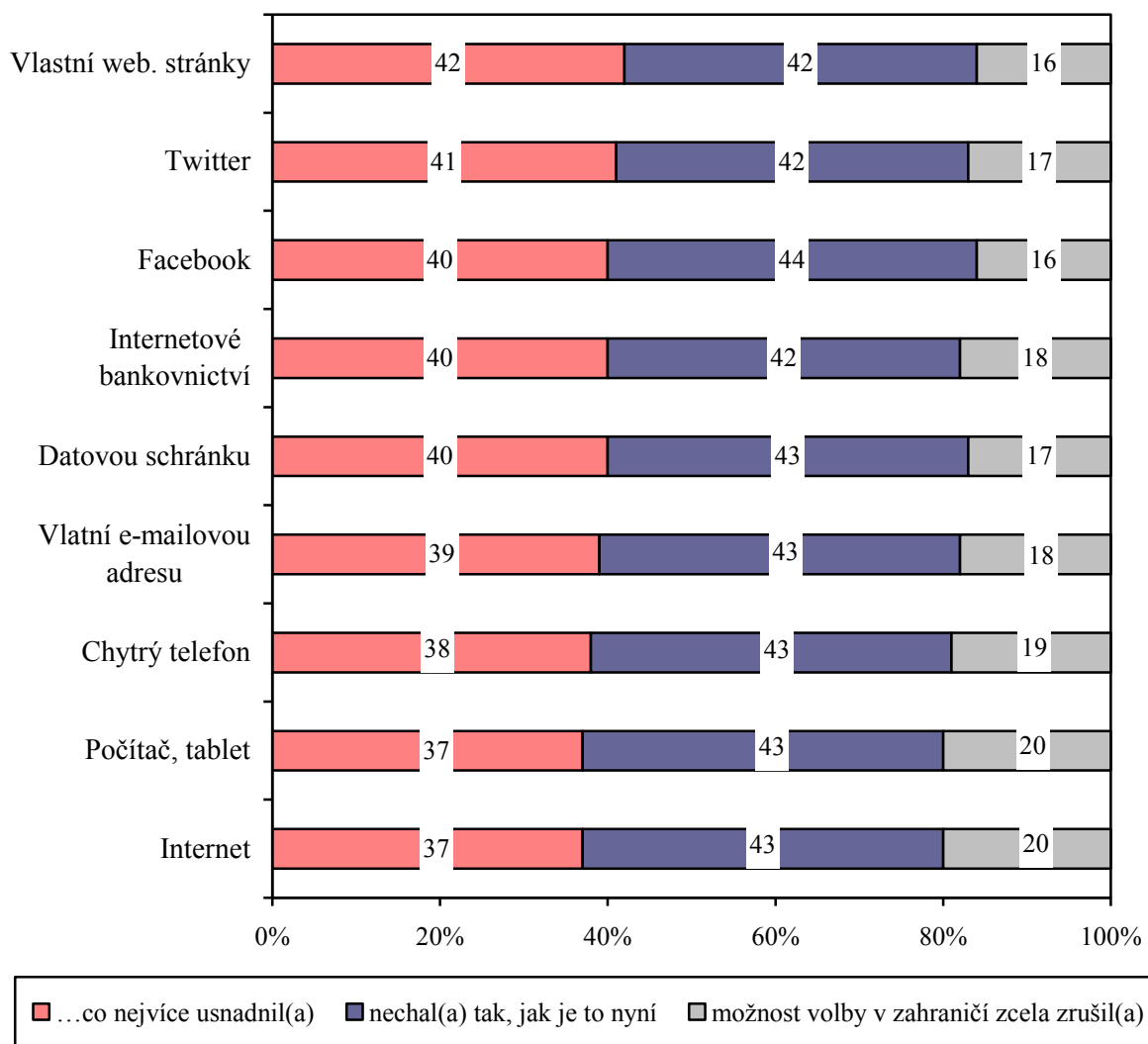
„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“
 - podle regionů

■ ...co nejvíce usnadnil(a)
 ■ nechal(a) tak, jak je to nyní
 ■ možnost volby v zahraničí zcela zrušil(a)

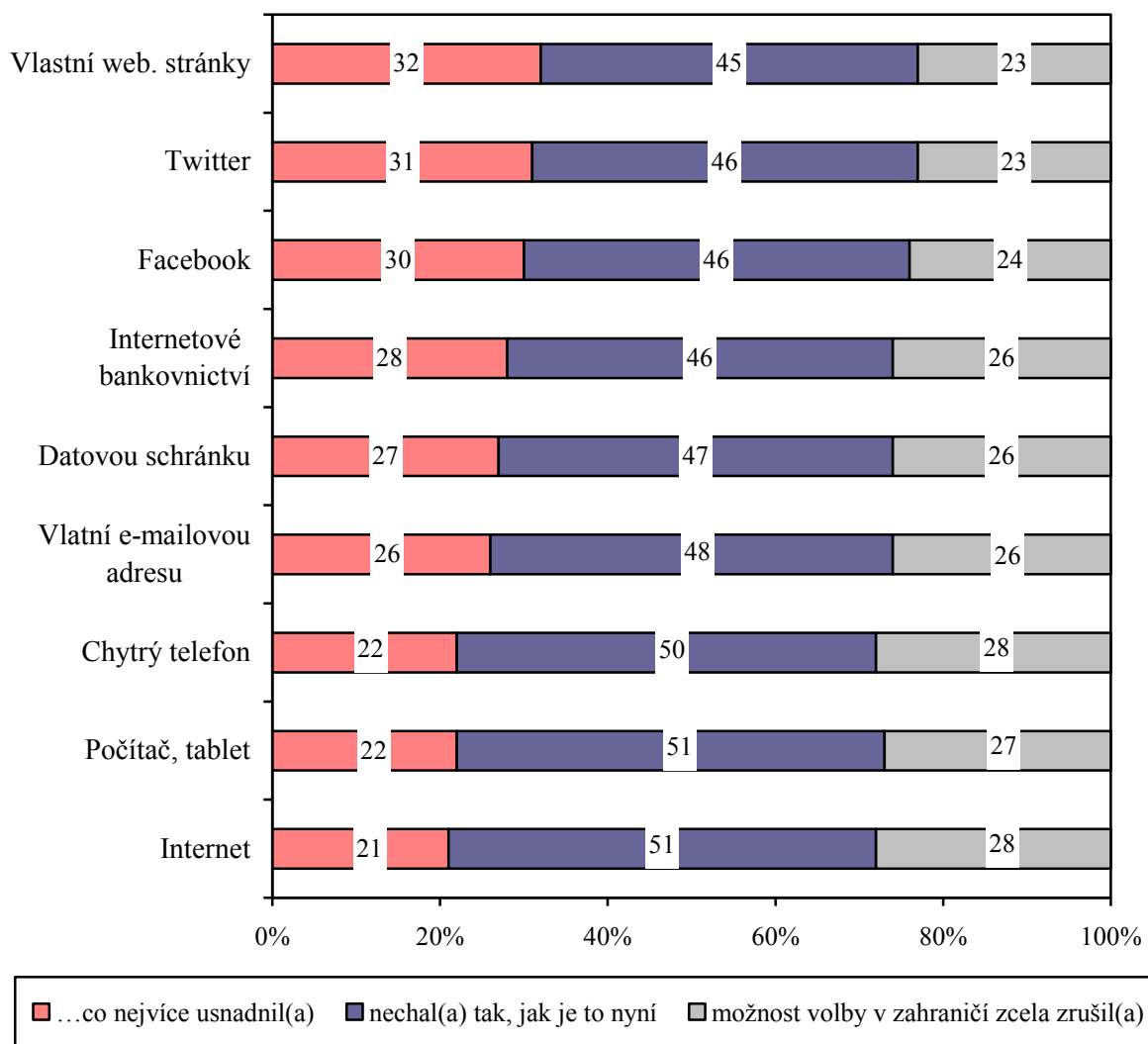
„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

odpovědi pouze těch, kteří vlastní nebo mohou používat následující předměty či technologie

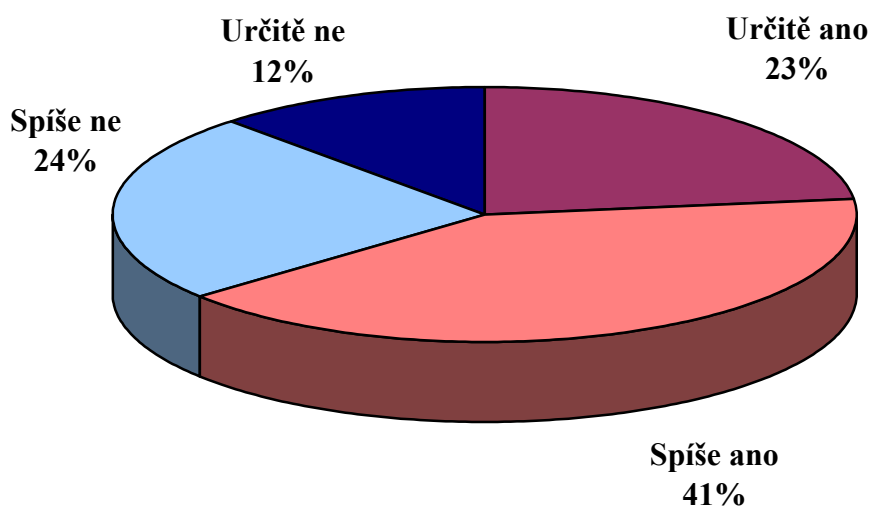
„...Vy osobně byste našim občanům možnost volit do PS mimo ČR co nejvíce usnadnil(a), nebo naopak zcela zrušil(a)?“

odpovědi pouze těch, kteří nevládní ani nemohou používat následující předměty či technologie

2. Dvoutřetinová většina veřejnosti očekává, že v budoucnu budou lidé díky rozvoji internetu a elektronické komunikace hlasovat ve volbách do PS také prostřednictvím internetu.

„V současné době platí, že občan ČR může volit do Poslanecké sněmovny výhradně vhozením hlasovacího lístku do volební urny. Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?“

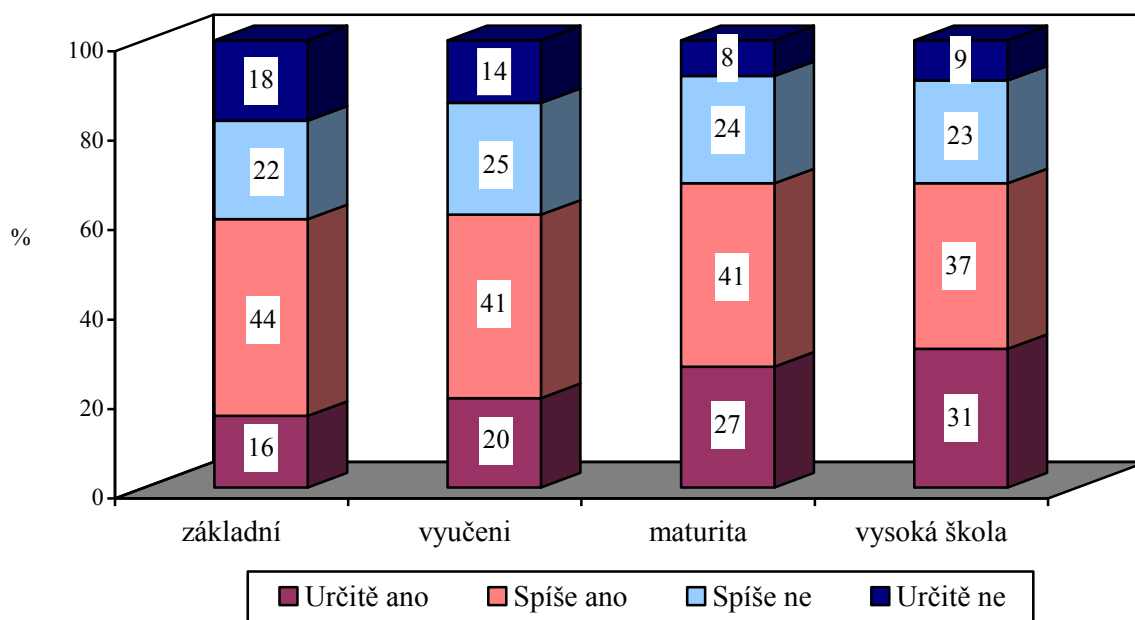

- Volbu poslanců také elektronickou cestou očekávají častěji lidé s vyšší úrovní vzdělání (maturita, vysoká škola), s rostoucím věkem toto očekávání slábne.
- Možnost volby prostřednictvím internetu očekávají v budoucnu častěji lidé, kteří jsou velmi dobře nebo solidně materiálně zajištěni a také obyvatelé Prahy (častěji než obyvatelé ostatních českých či moravských krajů).
- Možnost hlasovat ve volbách do PS prostřednictvím internetu připouštějí nejvíce lidé, kteří by co nejvíce usnadnili možnost hlasování našich občanů v zahraničí. Nadpoloviční většina (53 %) těch, kteří by možnost hlasování v zahraničí pro české občany zcela zrušili, naopak neočekává, že by se v budoucnu dalo volit přes internet.

- Lidé, kteří sami vlastní nejrůznější elektronické předměty či využívají moderní technologie nebo je mohou využívat alespoň zprostředkovaně, častěji očekávají, že s rozvojem moderní elektronické komunikace budou naši občané volit do PS také prostřednictvím internetu. Ti, kteří možnost využívání těchto předmětů či technologií nemají, tento názor také většinou zastávají, ale v nižší míře.

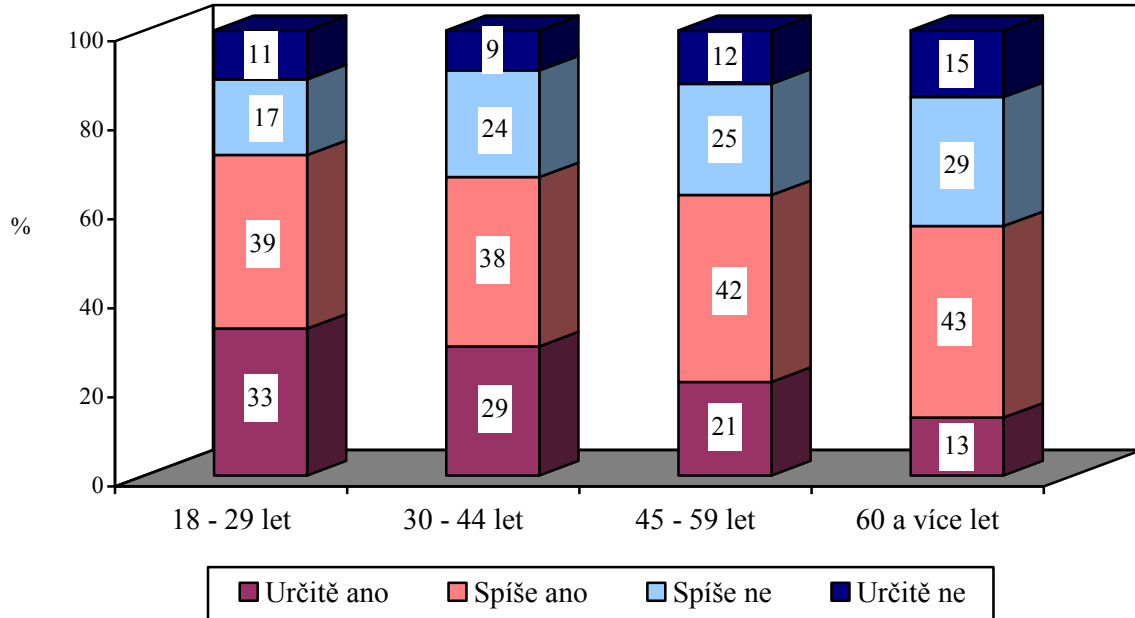
"...Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?"

- podle vzdělání respondentů

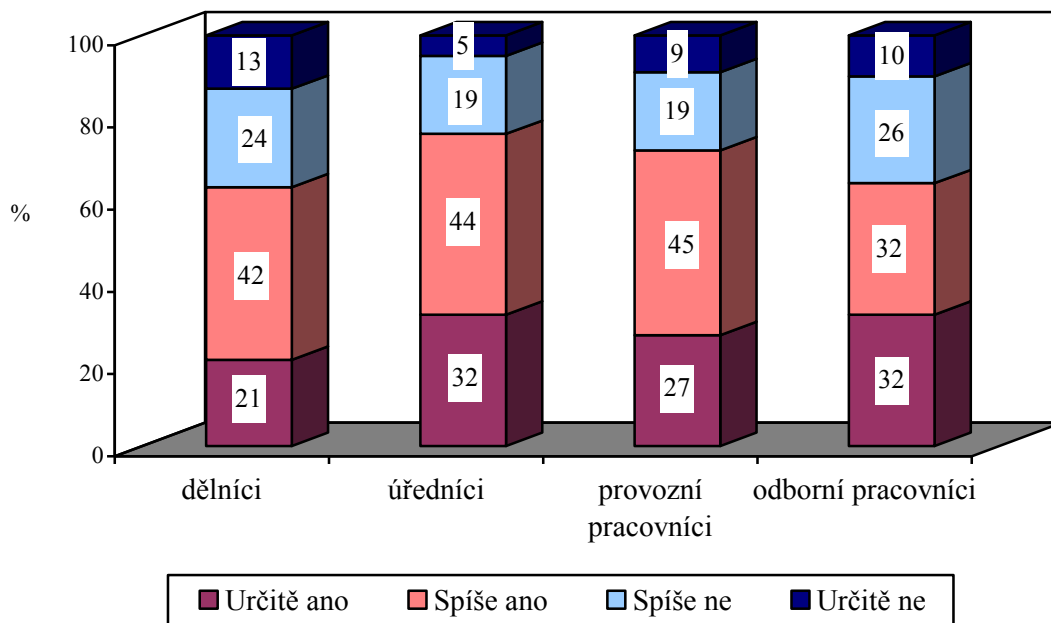
"...Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?"

- podle věku respondentů

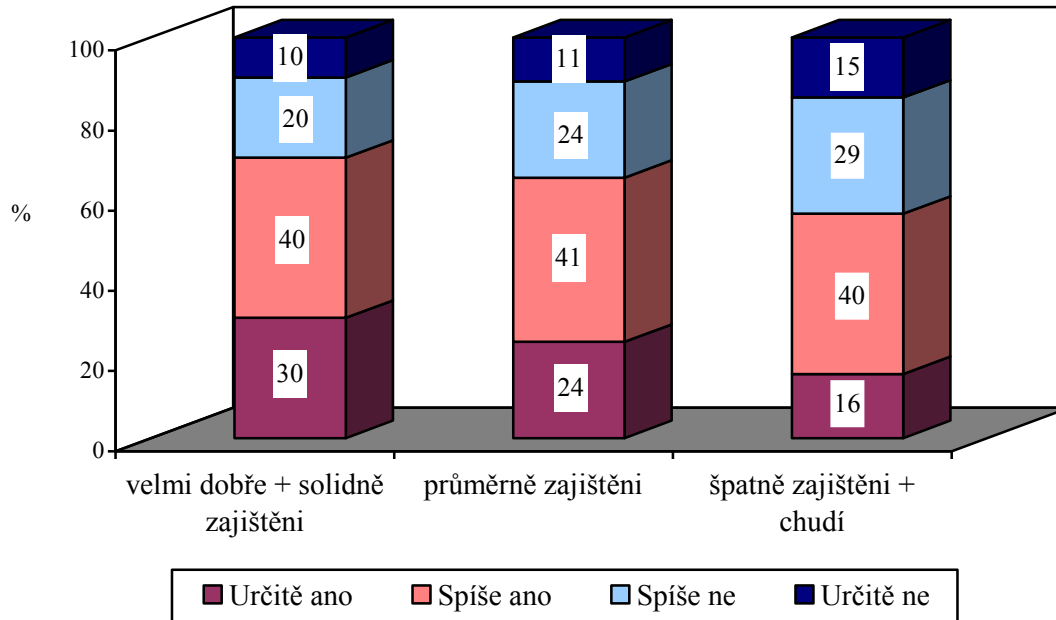
"...Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?"

- podle zaměstnanecké pozice

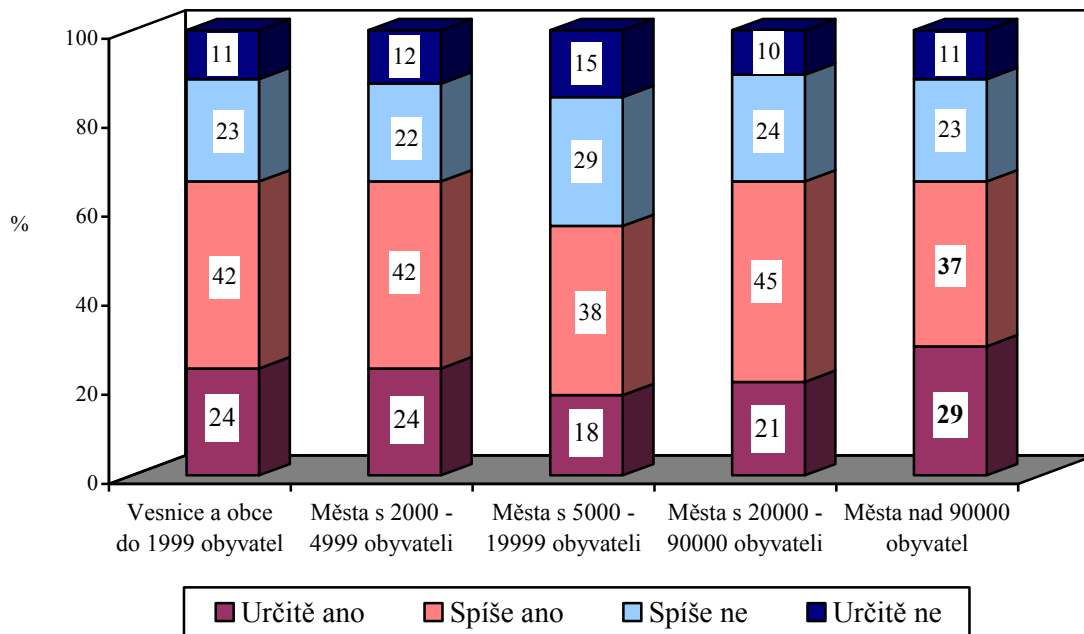
"...Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?"

- podle materiální situace respondentů

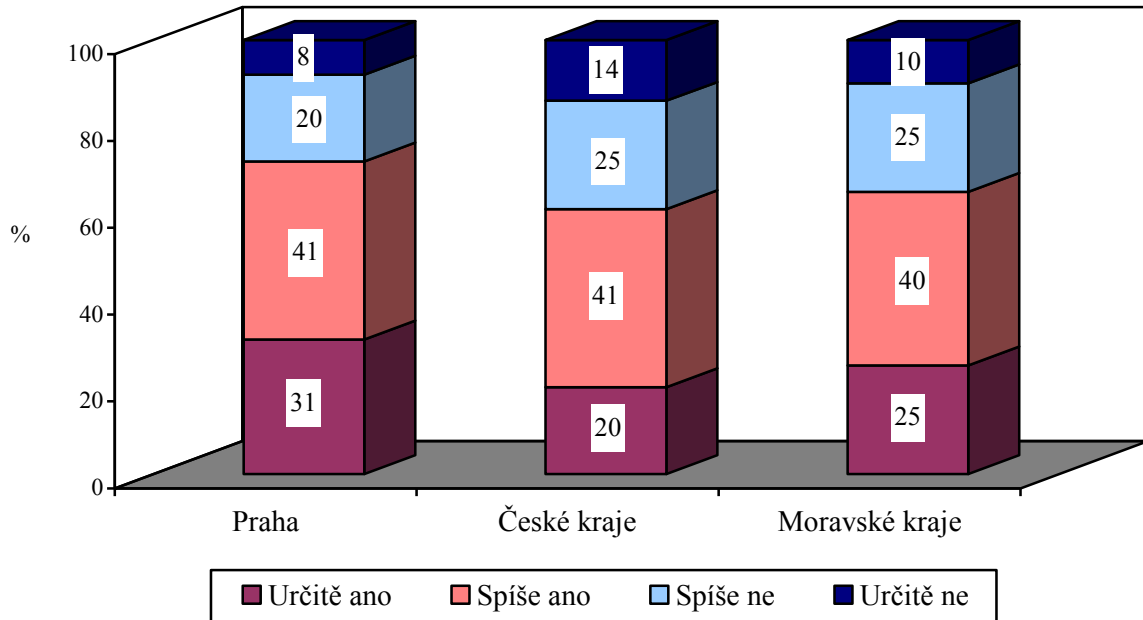
"...Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?"

- podle velikosti místa bydliště

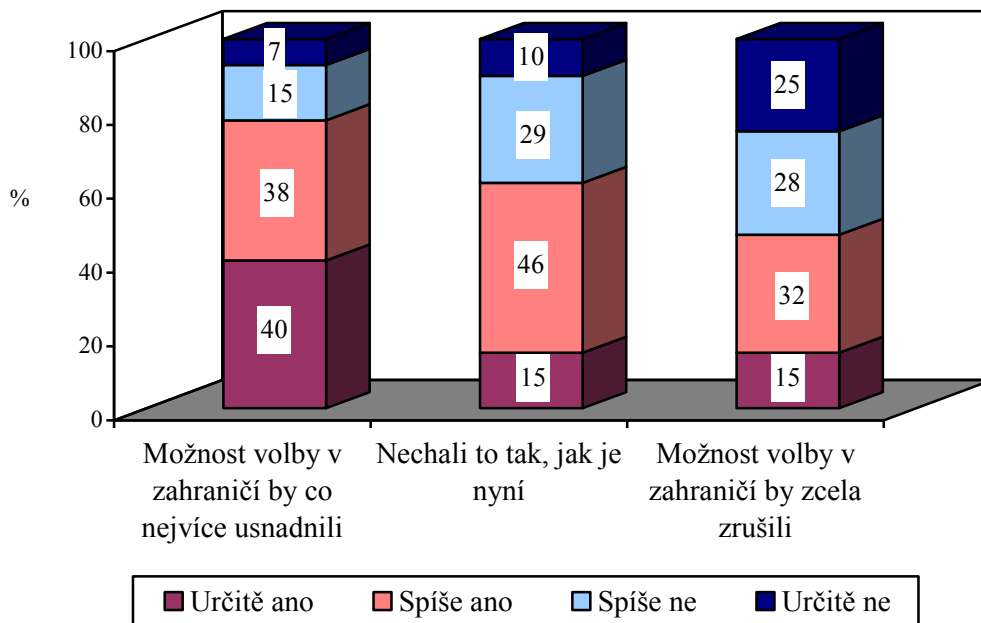
"...Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?"

- podle regionů

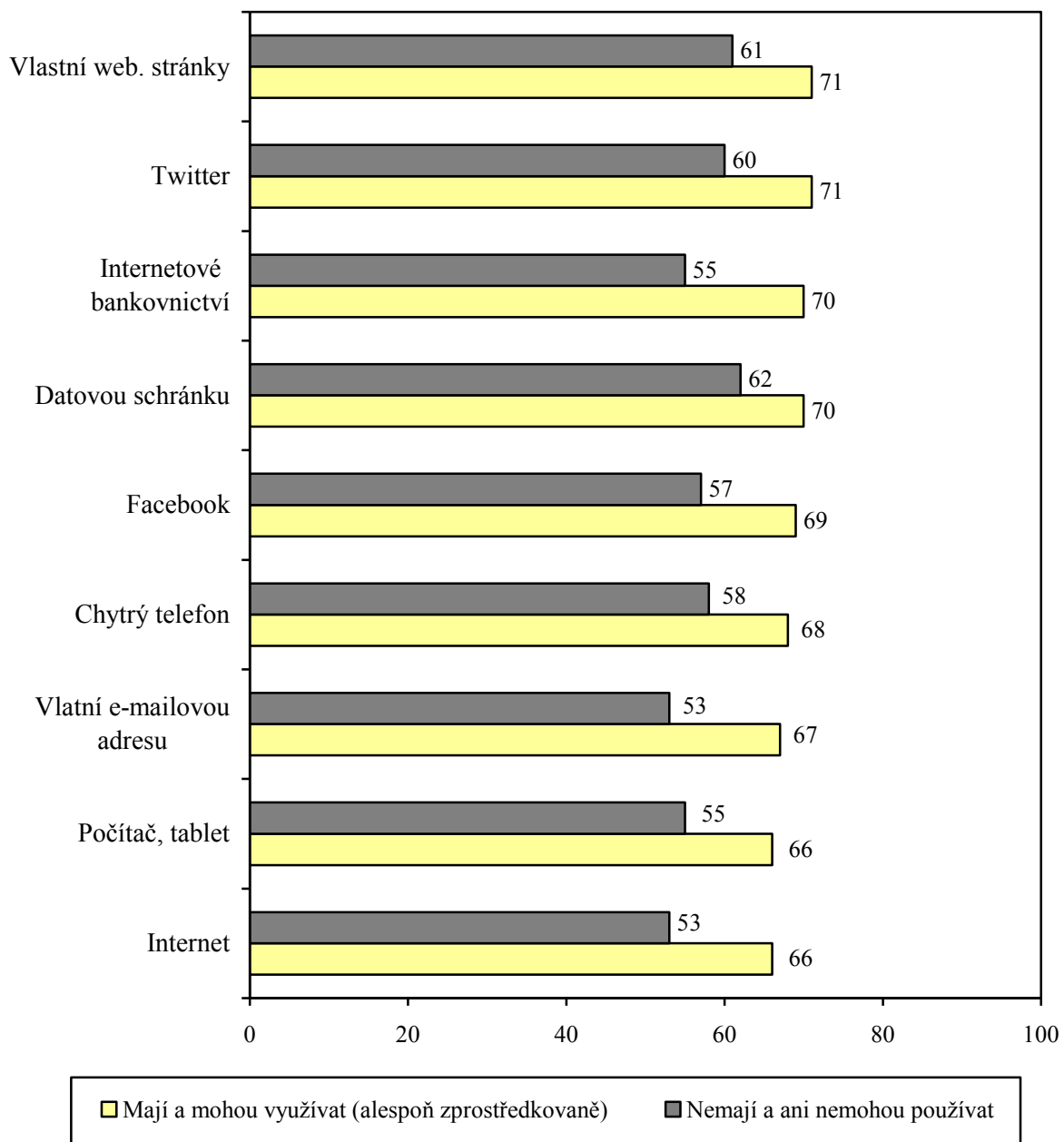
"...Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?"

- podle postoje k možnosti hlasování našich občanů v zahraničí

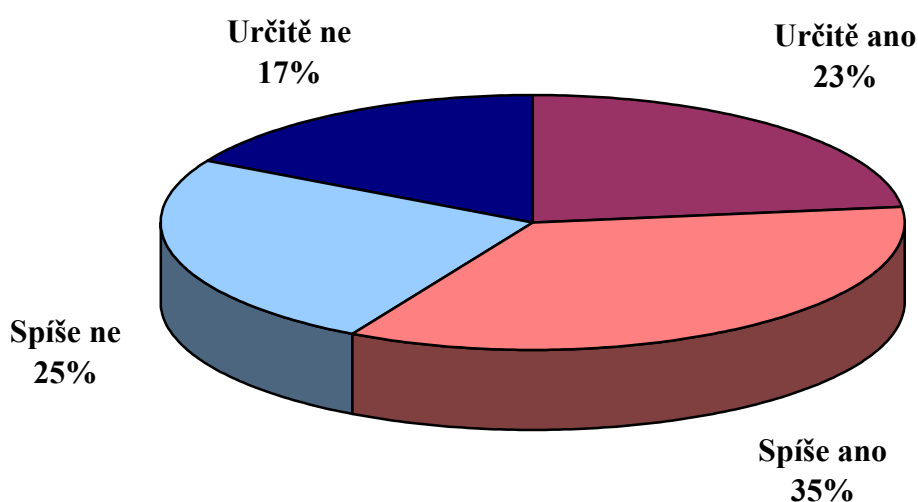
"...Očekáváte, že s rozvojem internetu a elektronické komunikace budou lidé v budoucnu volit své poslance také prostřednictvím internetu?" podíl kladných odpovědí v %;

podle toho, zda vlastní nebo mohou užívat násl. předměty/ technologie

3. Tři pětiny občanů podporují změnu volebních pravidel tak, aby bylo umožněno hlasování prostřednictvím internetu už v příštích volbách do PS.

„Technologicky bychom prostřednictvím internetu mohli volit třeba hned. Měla by Vaši podporu taková změna volebních pravidel, která by v příštích volbách do Poslanecké sněmovny umožnila vedle osobní účasti vhozením hlasovacího lístku našim občanům také volbu poslanců prostřednictvím internetu, třeba i ze zahraničí?“

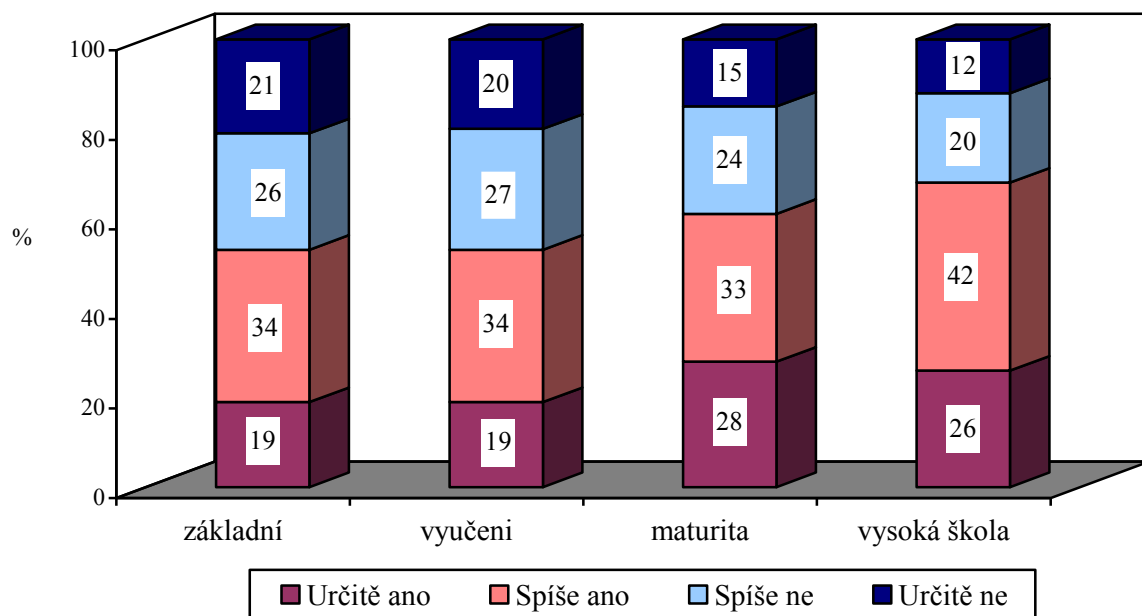
- Změnu volebních pravidel, která by umožnila hlasování také prostřednictvím internetu již v příštích volbách, podporují častěji lidé s maturitou a především pak vysokoškolsky vzdělání. Z hlediska věku se k rozšíření možnosti hlasování přiklánějí především mladší ročníky (do 44 let). Regionálně má brzké rozšíření volebních pravidel o možnost hlasování přes internet největší podporu v Praze.
- Rozšíření možnosti hlasování ve volbách do PS o volbu prostřednictvím internetu by uvítali častěji lidé velmi dobře nebo solidně materiálně zajištění a z hlediska zaměstnaneckých pozic především úředníci nebo provozní pracovníci.
- Změnu volebního zákona, která by umožnila už v příštích volbách do PS hlasovat prostřednictvím internetu, podporují nejvíce lidé, kteří by co nejvíce usnadnili možnost hlasování našich občanů v zahraničí a také ti, kteří očekávají, že takto bude možné

v budoucnu hlasovat. Většina těch, kteří by možnost hlasování v zahraničí pro české občany zcela zrušili, i těch, kteří neočekávají, že by bylo možné v budoucnu hlasovat přes internet, naopak nepodporují ani brzkou změnu volebních pravidel, která by toto umožnila.

- Lidé, kteří sami vlastní nejrůznější předměty či využívají moderní technologie (nebo je mohou využívat alespoň zprostředkovaně), častěji podporují rychlou změnu volebních pravidel. Ti, kteří možnost využívání těchto předmětů či technologií nemají, vyjadřují změně volebního zákona nejednoznačnou podporu. Někteří by takovou změnu většinově podpořili (ti, co nemají vlastní web, soc. síť Twitter a datovou schránku), ostatní jsou naopak většinově proti změně volebních pravidel umožňující možnost hlasovat také prostřednictvím internetu.

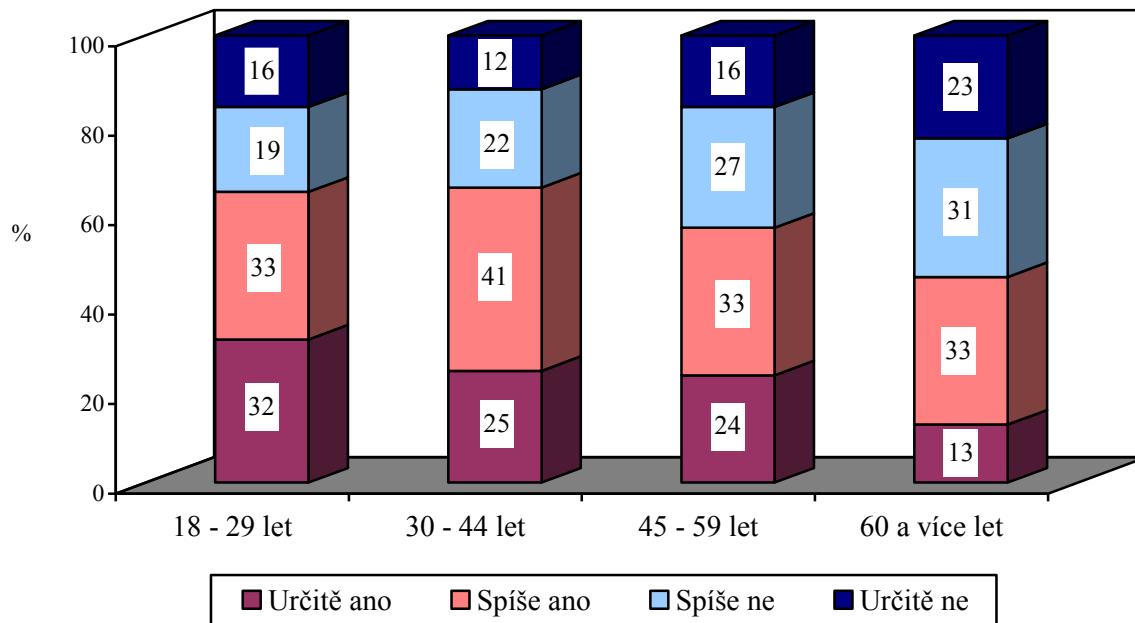
"...Měla by Vaši podporu změna volebních pravidel, která by v příštích volbách do PS umožnila našim občanům také volbu poslanců prostředř. internetu, třeba i ze zahraničí?"

- podle vzdělání respondentů

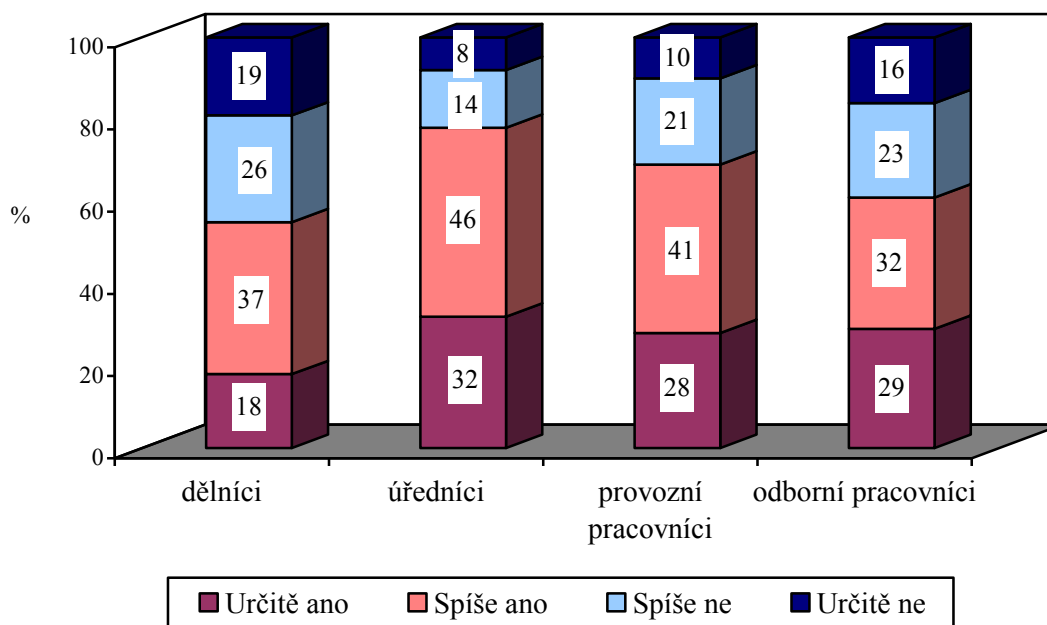
**"...Měla by Vaši podporu změna volebních pravidel, která by v
přítích volbách do PS umožnila našim občanům také volbu poslanců
prostř. internetu, třeba i ze zahraničí?"**

- podle věku respondentů

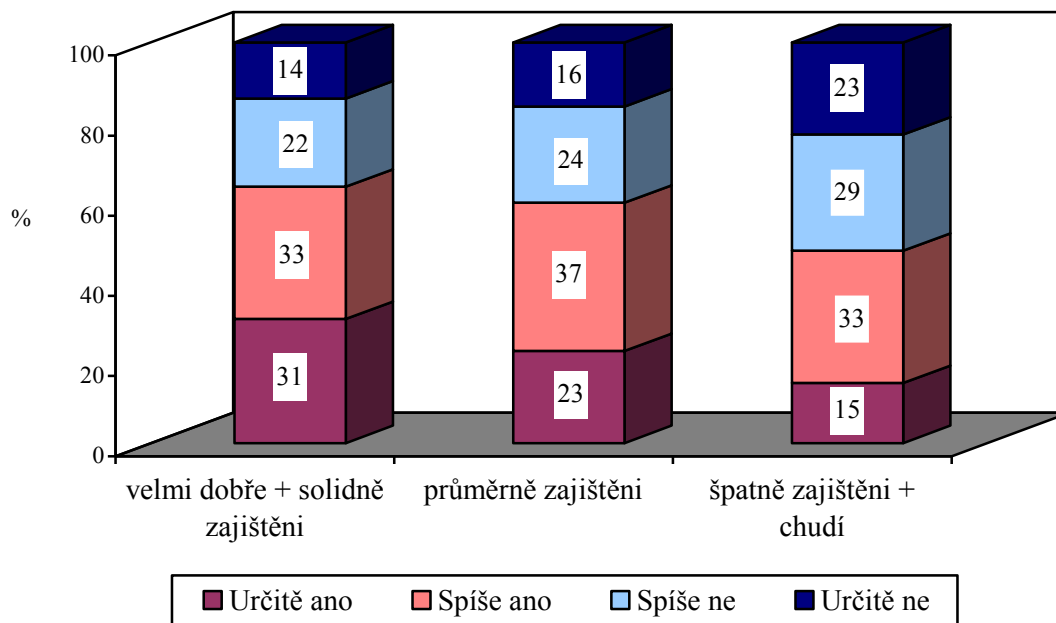
**"...Měla by Vaši podporu změna volebních pravidel, která by v
přítích volbách do PS umožnila našim občanům také volbu poslanců
prostř. internetu, třeba i ze zahraničí?"**

- podle zaměstnanecké pozice

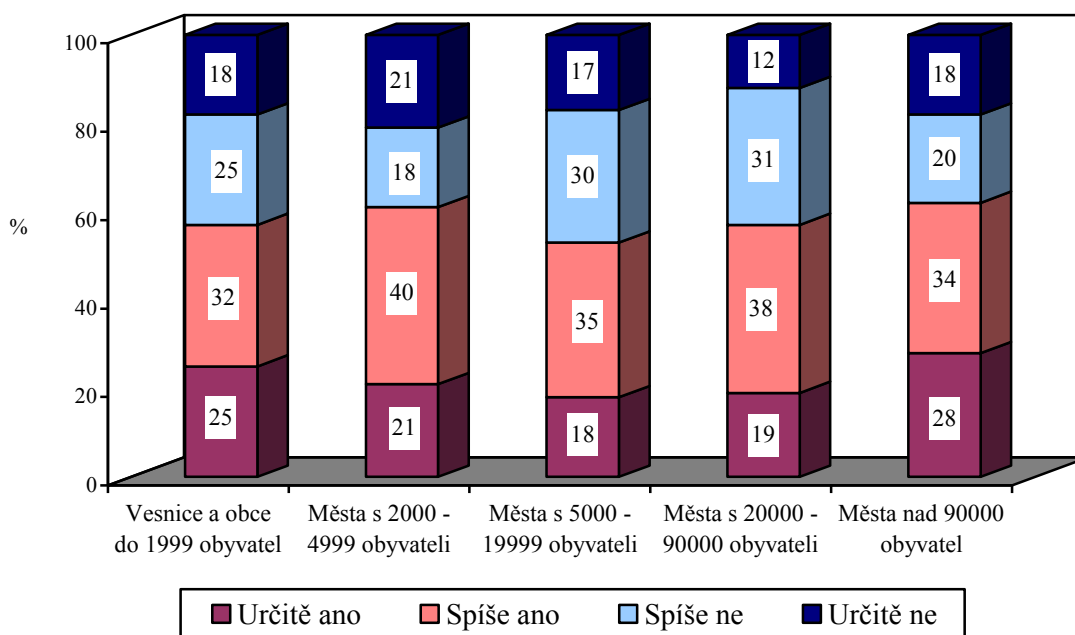
**"...Měla by Vaši podpora změna volebních pravidel, která by v
přítích volbách do PS umožnila našim občanům také volbu poslanců
prostř. internetu, třeba i ze zahraničí?"**

- podle materiální situace respondentů

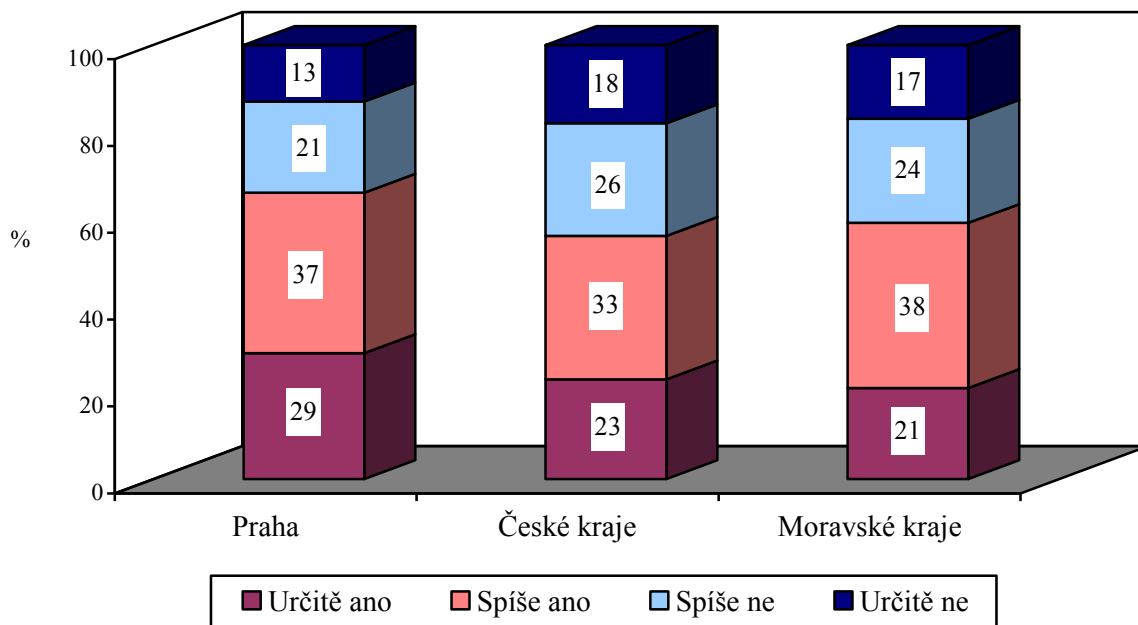
**"...Měla by Vaši podpora změna volebních pravidel, která by v
přítích volbách do PS umožnila našim občanům také volbu poslanců
prostř. internetu, třeba i ze zahraničí?"**

- podle velikosti místa bydliště

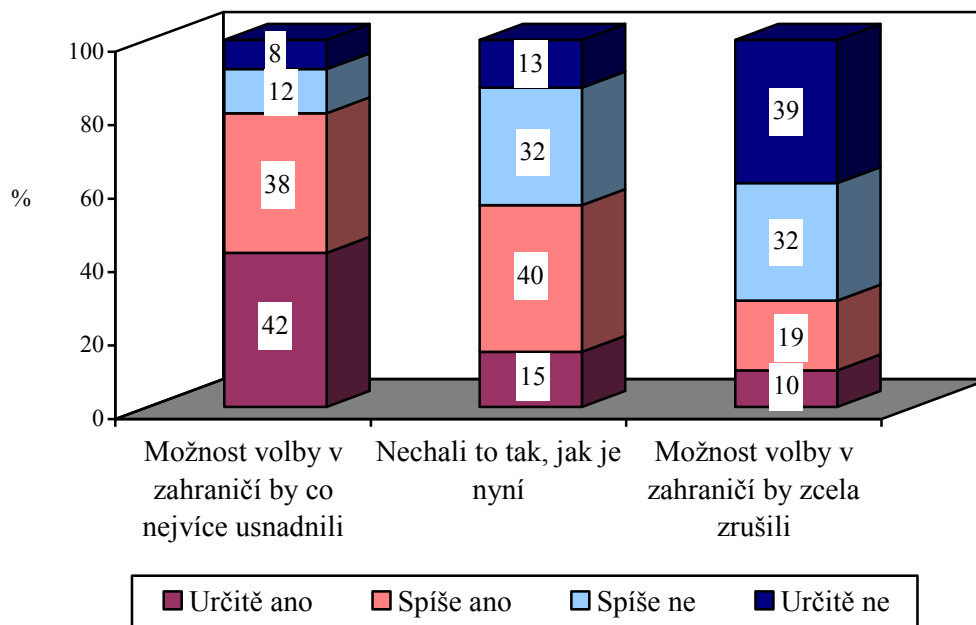
**"...Měla by Vaši podporu změna volebních pravidel, která by v
příštích volbách do PS umožnila našim občanům také volbu poslanců
prostř. internetu, třeba i ze zahraničí?"**

- podle regionů

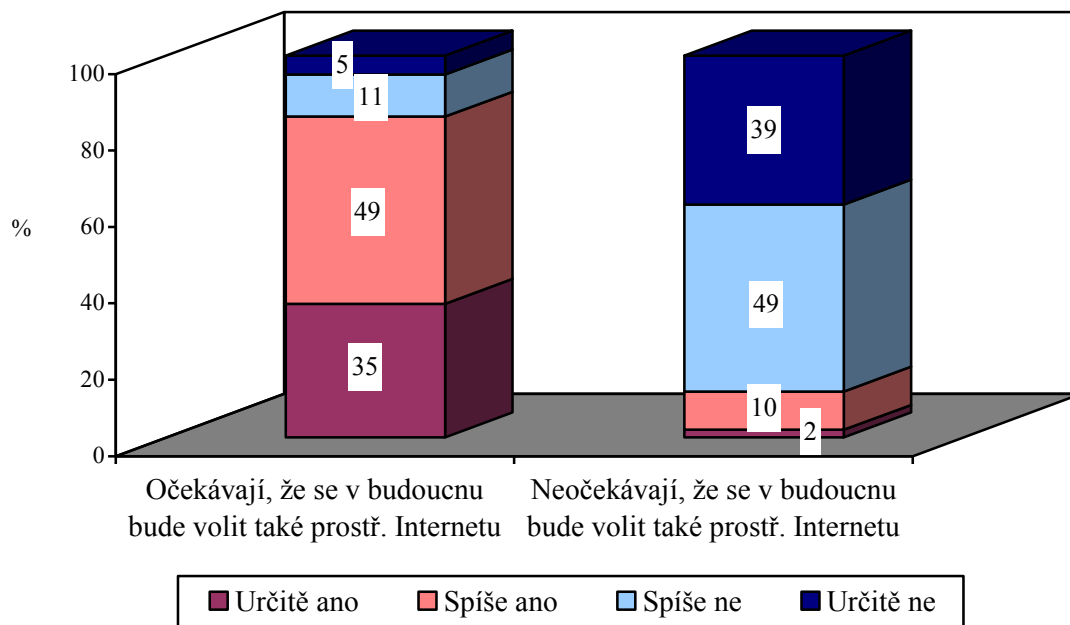
**"...Měla by Vaši podporu změna volebních pravidel, která by v
příštích volbách do PS umožnila našim občanům také volbu poslanců
prostř. internetu, třeba i ze zahraničí?"**

- podle postoje k možnosti hlasování našich občanů v zahraničí

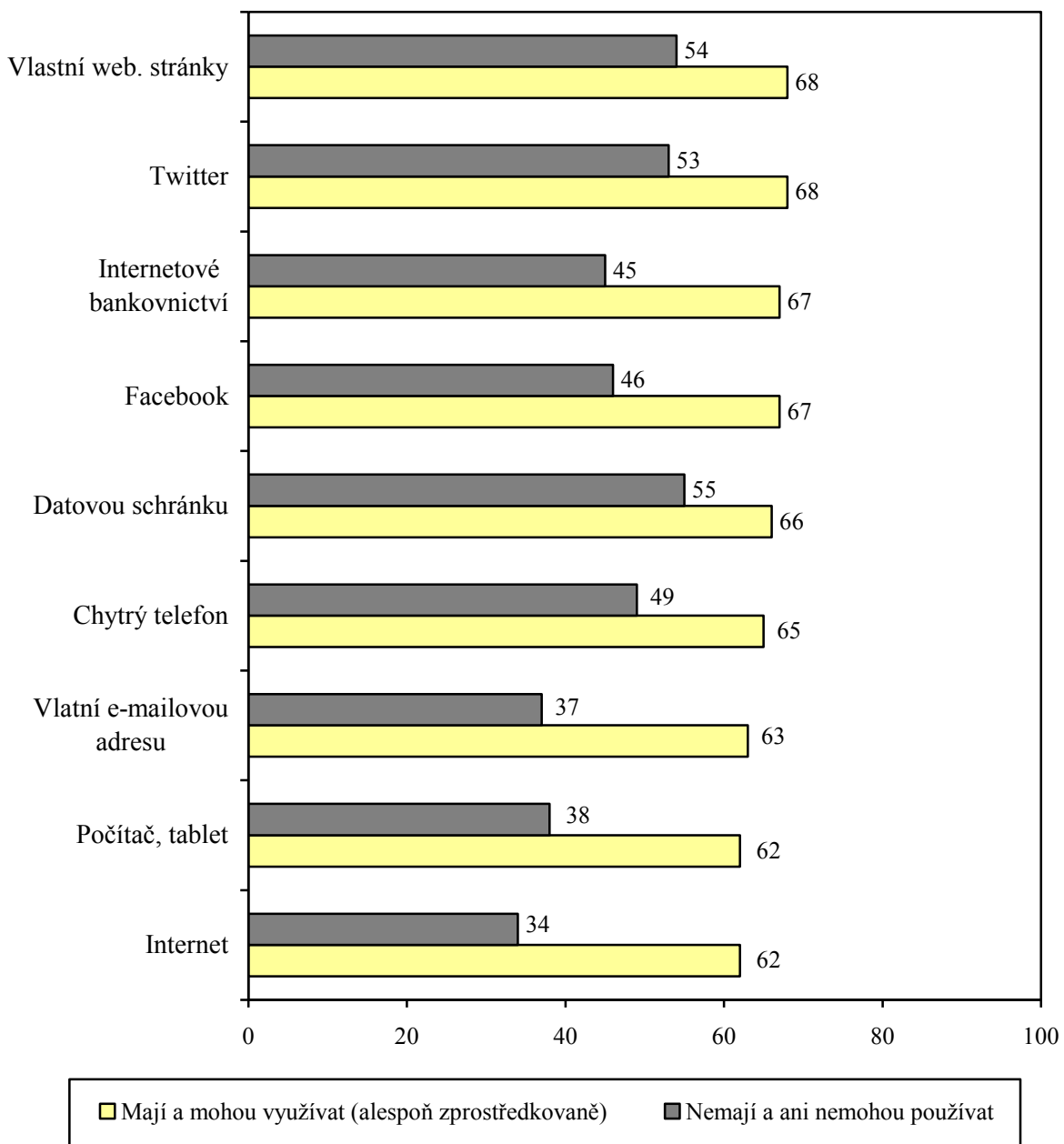

**"...Měla by Vaši podporu změna volebních pravidel, která by v
přítích volbách do PS umožnila našim občanům také volbu poslanců
prostř. internetu, třeba i ze zahraničí?"**

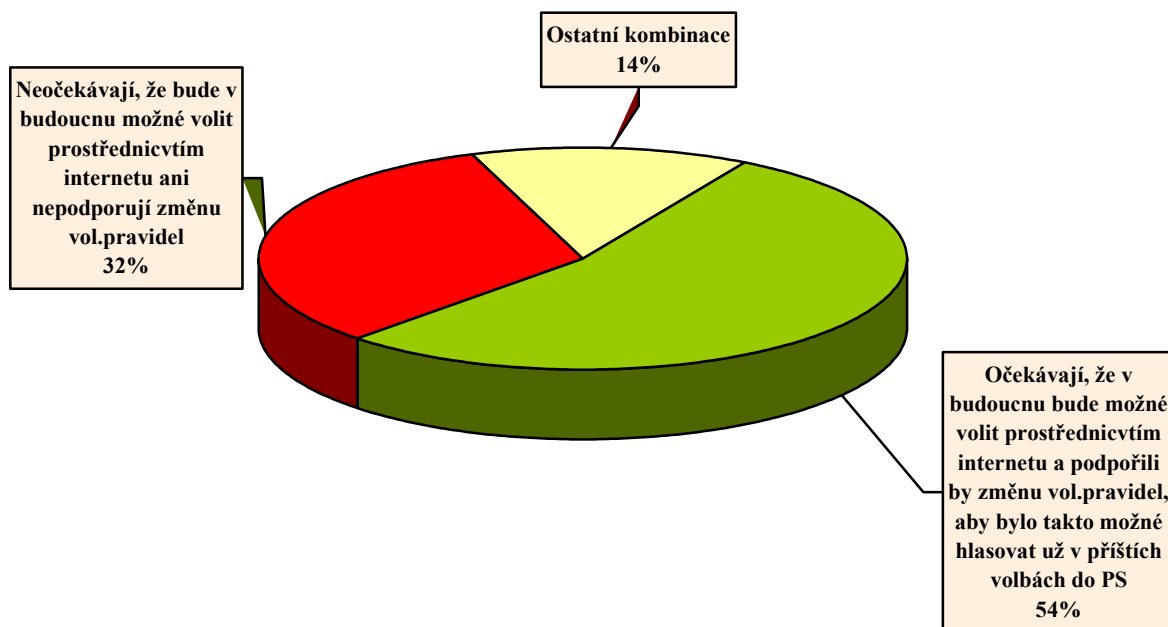
- podle očekávání, zda se bude v budoucnu volit také prostřednictvím internetu

**"...Podpořili byste takovou změnu volebních pravidel, která by v
příštích volbách do PS umožnila našim občanům i volbu poslanců
prostřednictvím internetu?" podíl kladných odpovědí v %;**
podle toho, zda vlastní nebo mohou užívat násl. předměty/ technologie

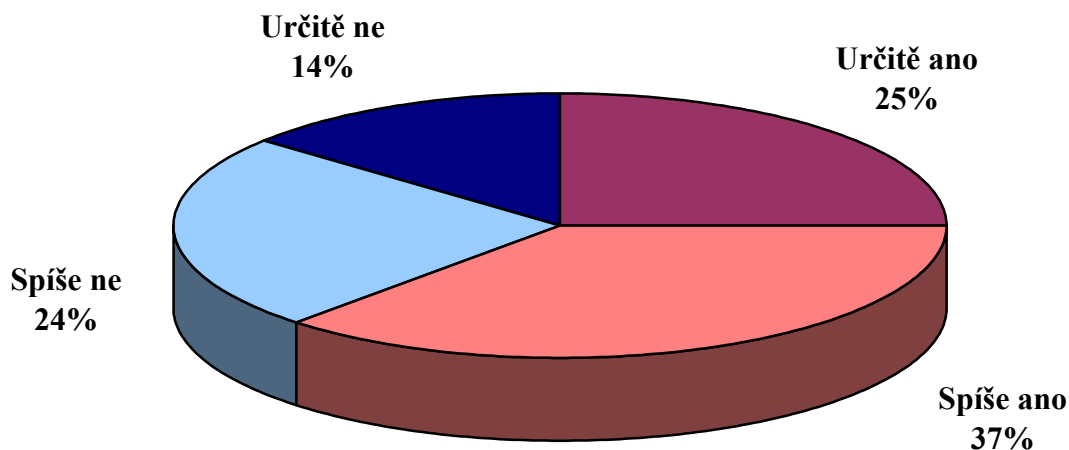

*Typologie k přijatelnosti internetového hlasování ve volbách do PS
(dle odpovědí na otázky č. 2 a 3)*

4. Většina občanů (62 %) je pro brzké zahájení veřejné debaty k možnosti volby poslanců přes internet.

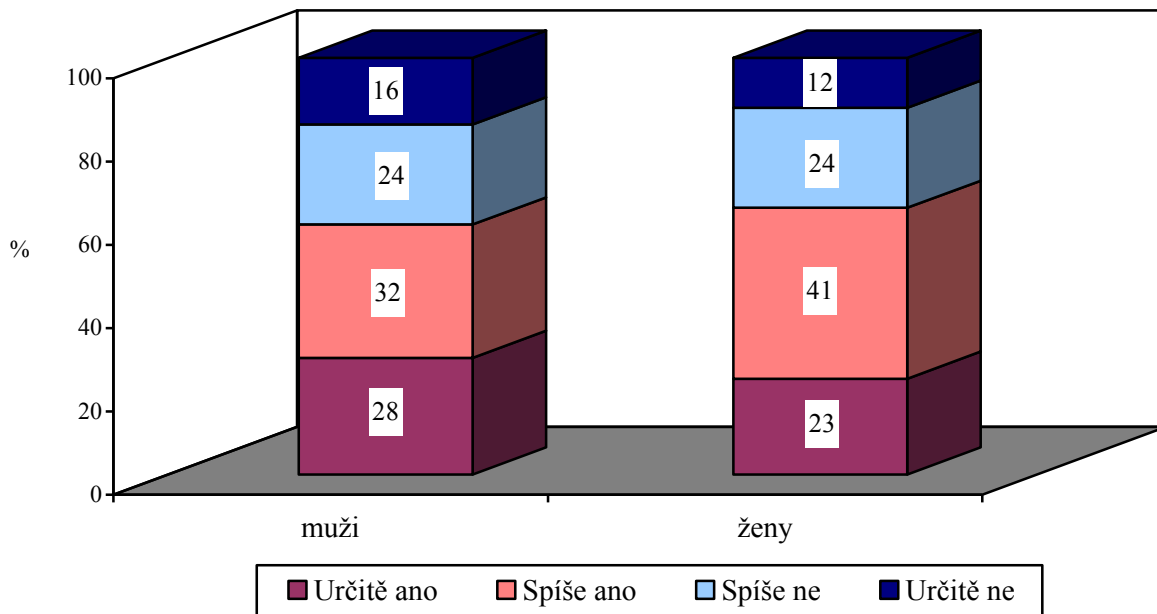
„Případnou změnu volebních pravidel, která by umožnila volit i prostřednictvím internetu, by měla provázet obsáhlá debata mezi politiky i občany. Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet by měla být zahájena co nejdříve?“

- Ženy si mírně častěji než muži myslí, že by změna volebních pravidel měla být co nejdříve podrobena veřejné debatě.
- Pro brzké zahájení debaty mezi politiky a občany k možnosti volby poslanců přes internet jsou častěji lidé s vyšším vzděláním (maturita, VŠ) a mladší lidé (18 – 44 let). Pro veřejnou debatu jsou častěji dále lidé dobře materiálně zajištění a obyvatelé Prahy.
- Pro zahájení veřejné debaty ohledně hlasování ve volbách do PS přes internet je naprostá většina lidí, kteří by co nejvíce usnadnili možnost volby českých občanů v zahraničí. Stejněho mínění jsou také lidé, kteří očekávají, že se bude v budoucnu volit prostřednictvím internetu, a pochopitelně i ti, kteří podporují změnu volebních pravidel umožňující internetové hlasování.
- Lidé, kteří sami vlastní nejrůznější předměty elektronické komunikace či využívají moderní technologie, častěji podporují urychlené zahájení veřejné debaty na téma internetového hlasování. Ti, kteří možnost využívání těchto předmětů či technologií nemají, vyjadřují uspořádání veřejné debaty výrazně nižší a především nejednoznačnou podporu. Někteří by brzkou debatu mezi politiky a občany k hlasování přes internet většinou podpořili, někteří se k uspořádání veřejné debaty staví vlažně.

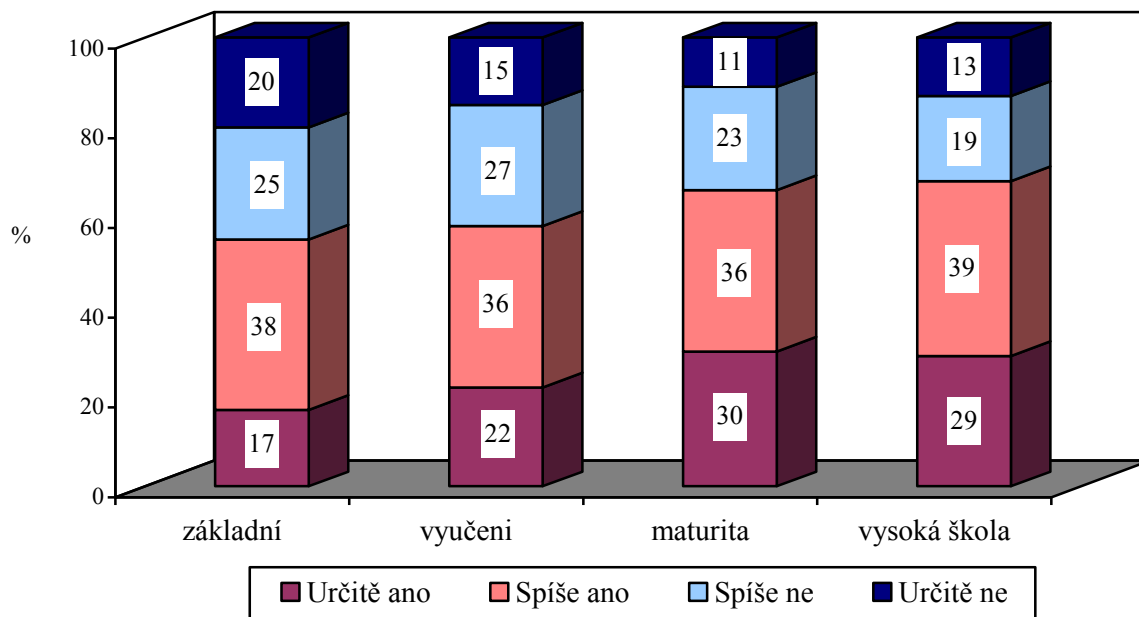
"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

- podle pohlaví respondentů

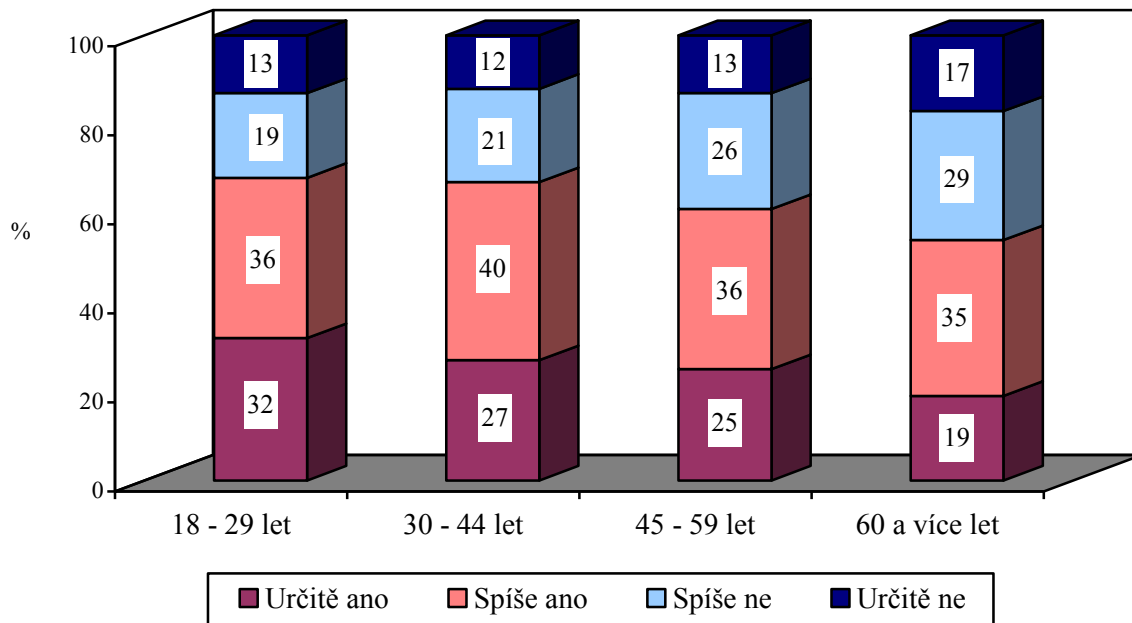
"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

- podle vzdělání respondentů

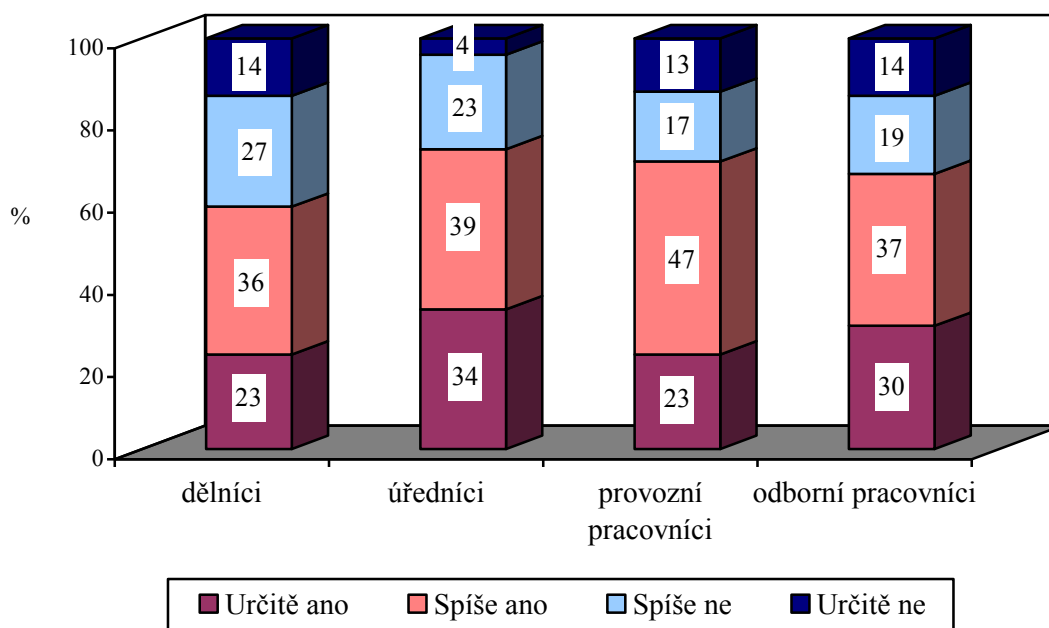
"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

- podle věku respondentů

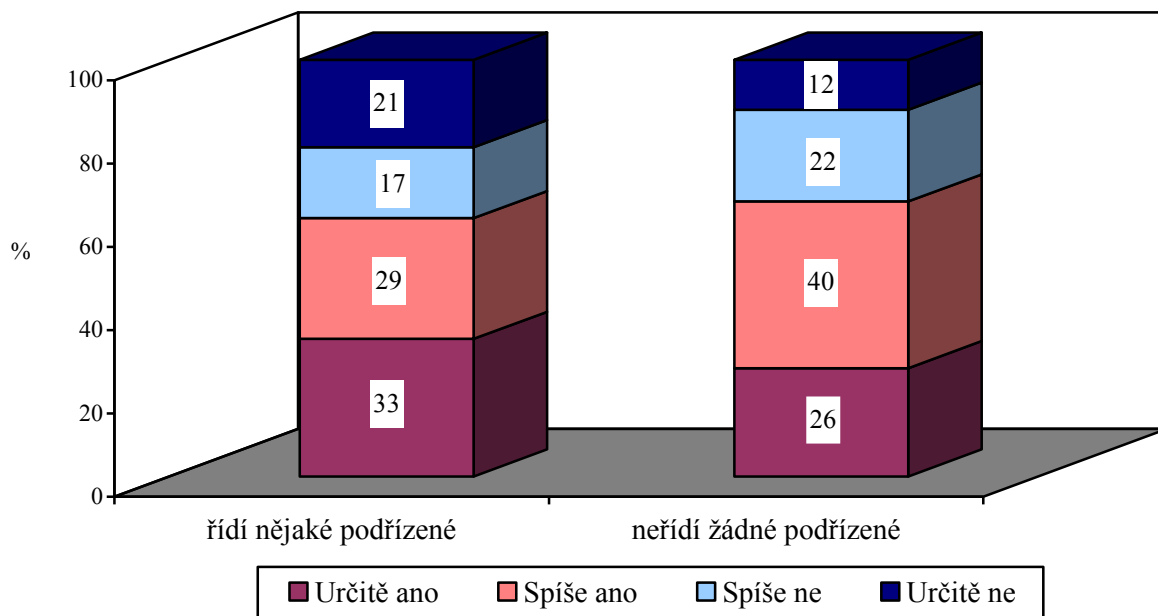
"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

- podle zaměstnanecké pozice

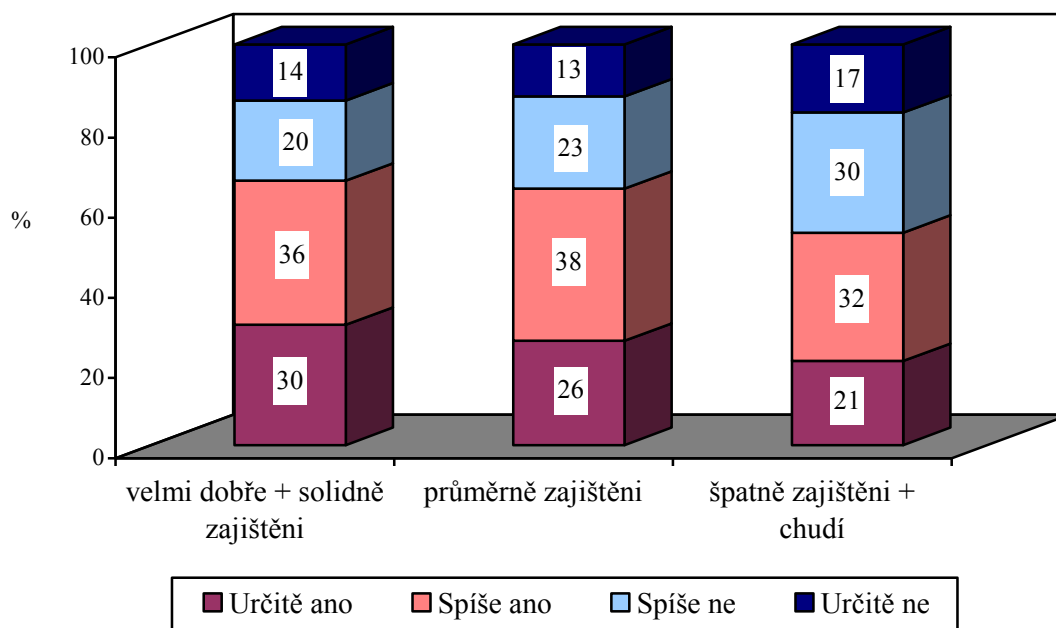
"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

- podle postavení v zaměstnání

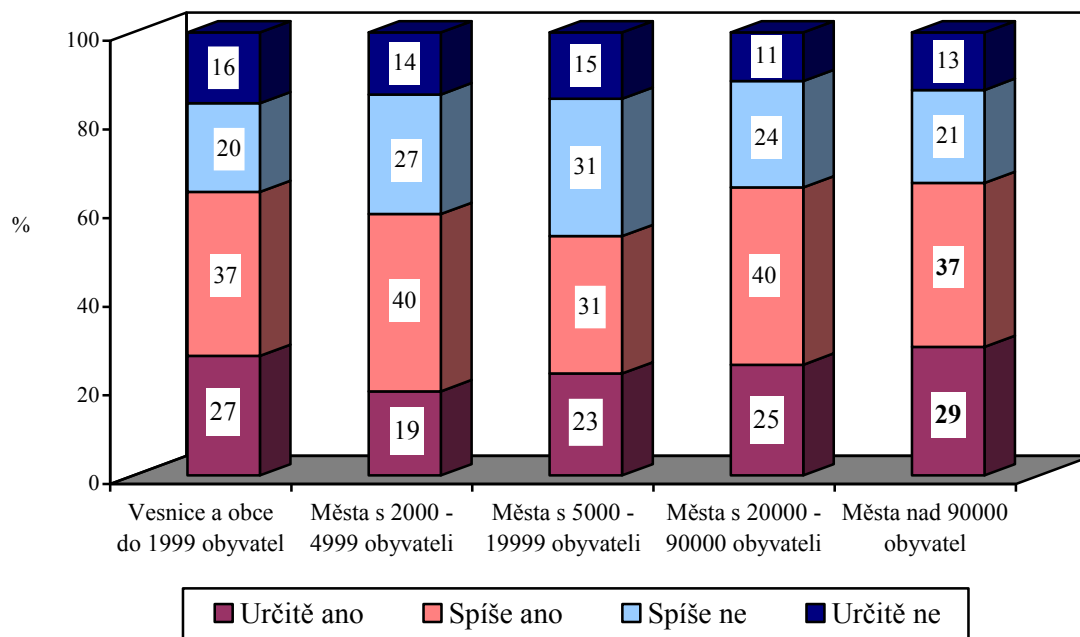

"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

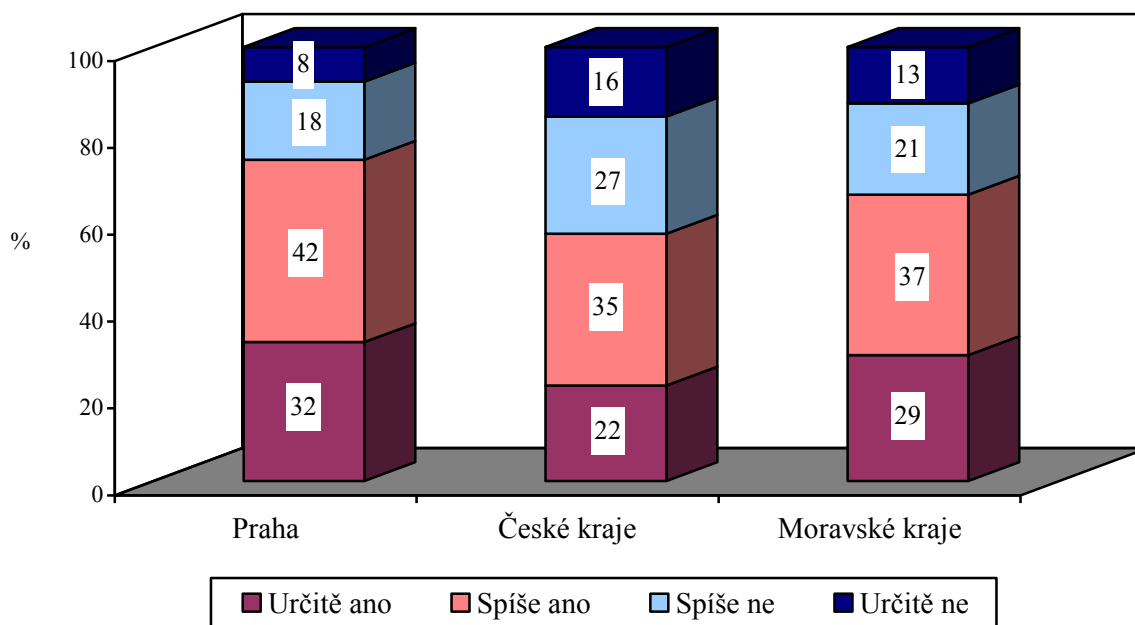
- podle materiální situace respondentů

"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"
 - podle velikosti místa bydliště

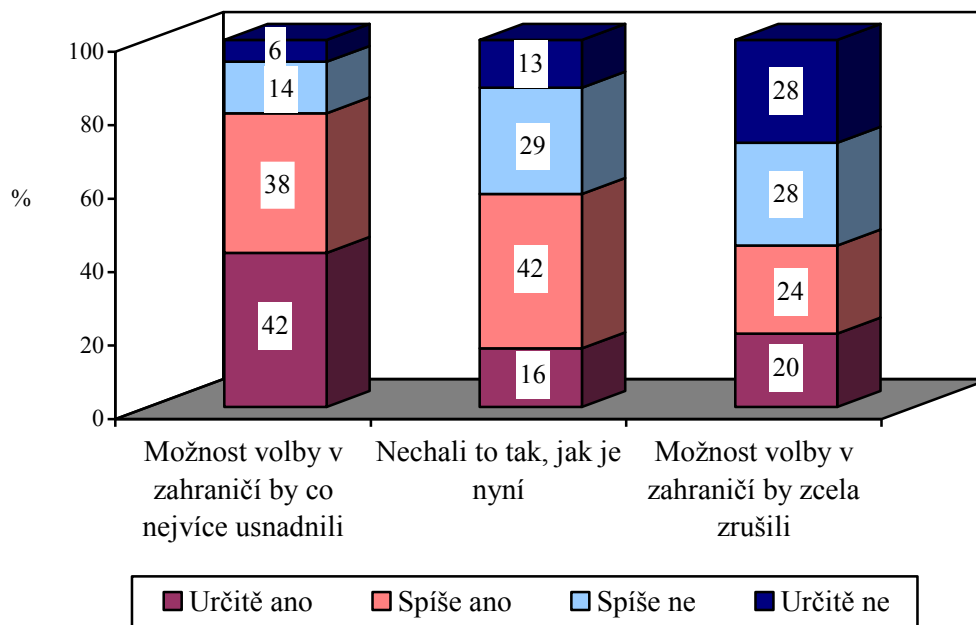

"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"
 - podle regionů

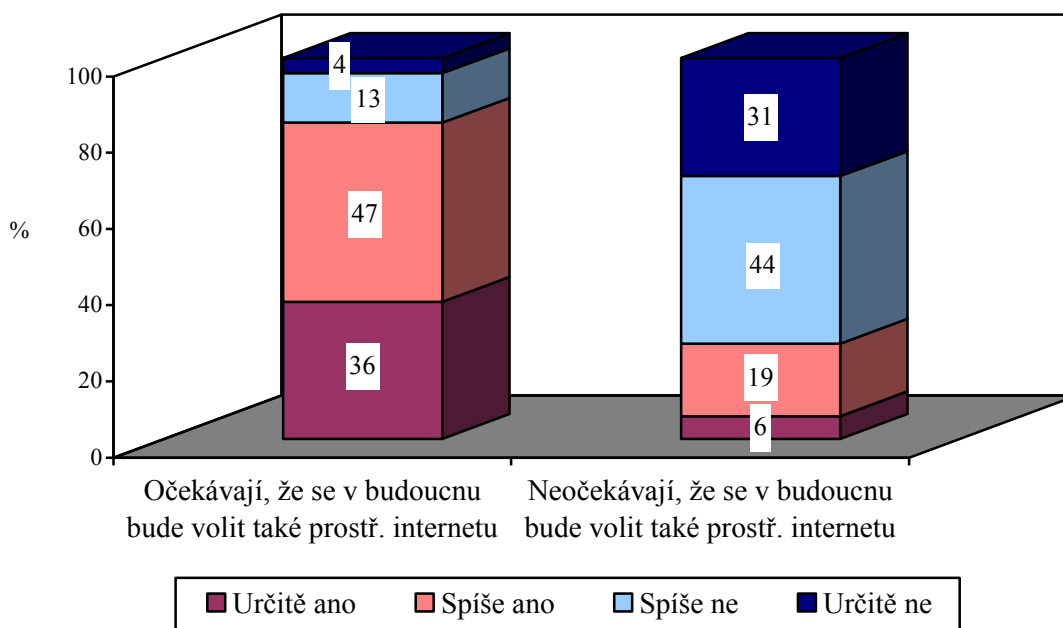
"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

- podle postoje k možnosti hlasování našich občanů v zahraničí

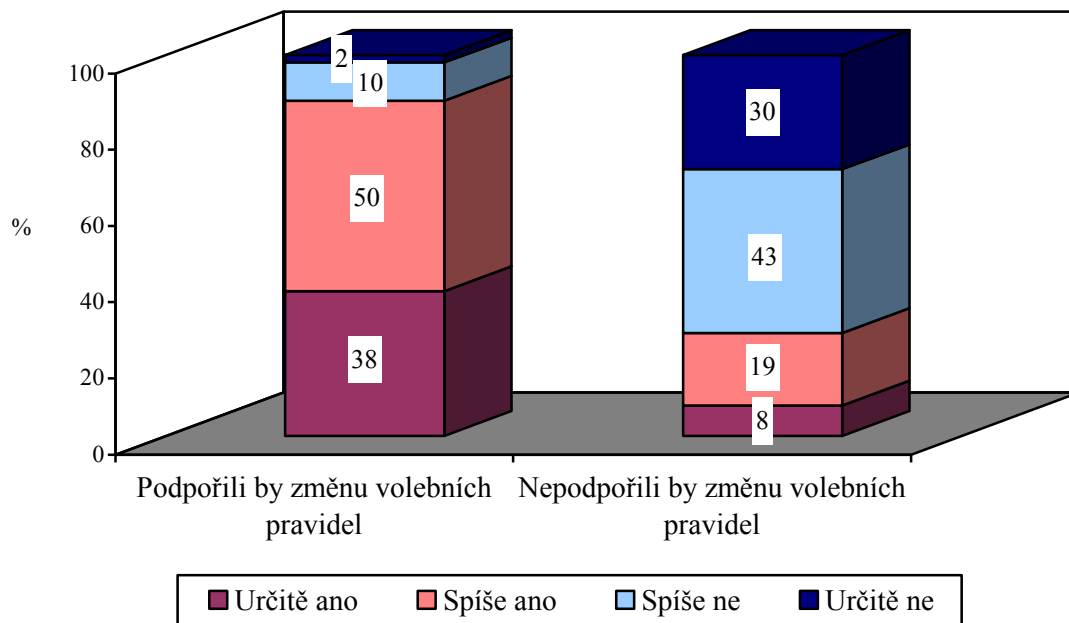
"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

- podle očekávání, zda se bude v budoucnu volit také prostřednictvím internetu

"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

- podle podpory změny volebních pravidel, která by umožnila hlasování přes internet již v příštích volbách

"...Myslíte si, že veřejná debata k možnosti volby poslanců přes internet, by měla být zahájena co nejdříve?"

podíl kladných odpovědí v %;

podle toho, zda vlastní nebo mohou užívat násl. předměty/ technologie

